

CSR VERSLAG 2013

CSR VERSLAG 2013

Van dit verslag is een Engelse vertaling beschikbaar.
In geval van verschillen tussen beide versies prevaleert
de Nederlandse tekst.

Gedrukte exemplaren van dit CSR-verslag kunt u
aanvragen via csr@boskalis.com.

Het CSR-verslag is in te zien op onze corporate
website www.boskalis.com.

Een surveyor van Boskalis op een landaanwinningproject in de haven van Mombasa, Kenia.

INHOUDS- OPGAVE

4 **VOORWOORD VAN DE CEO**

7 **WIE WIJ ZIJN**

23 **ONZE SOCIALE PRESTATIES**

37 **ONZE MILIEUPRESTATIES**

49 **ONZE MAATSCHAPPELIJKE
PRESTATIES**

57 **ONZE ECONOMISCHE
PRESTATIES**

61 **BIJLAGE**

VOORWOORD VAN DE CEO

Geachte lezer,

Door de overnames van SMIT en Dockwise hebben we onze activiteiten in de offshore energiesector verder versterkt en uitgebouwd. Hier, maar ook in onze overige activiteiten zien we de vraag naar duurzame oplossingen steeds nadrukkelijker op de agenda staan. Als expert in baggeren en maritieme dienstverlening benutten wij al het talent in onze organisatie om wereldwijd onze oplossingen duurzaam te ontwerpen en te realiseren.

Duurzame ontwikkeling geven we een extra impuls door samen met klanten en leveranciers krachten te bundelen in de keten. Onze Meet the Buyer-bijeenkomsten hebben ook in 2013 tot veelbelovende initiatieven geleid. We zullen in 2014 opnieuw een aantal Meet the Buyer-bijeenkomsten organiseren. Ook onze recyclingprocessen oogsten veel waardering bij ondermeer de NGO Shipbreaking Platform. We streven naar een langdurige en stabiele relatie met onze toeleveranciers. Jaarlijks toetsen we of onze leveranciers voldoen aan de Gedragscode voor Toeleveranciers die we in samenspraak met onze strategische leveranciers hebben opgesteld. In 2013 hebben wij opnieuw een implementatiescan gedaan bij een steekproef van strategische leveranciers, ditmaal in een aantal Europese landen. Drie van de vier leveranciers die in 2012 onvoldoende uit de implementatiescan kwamen, bleken goede stappen gemaakt te hebben. Onze aanpak waarin een duurzame ontwikkeling wederzijds wordt gestimuleerd, wordt positief ontvangen. We nemen afscheid van leveranciers die onvoldoende progressie blijven tonen in de verbetering van de duurzaamheidsprestaties.

ONZE SOCIALE PRESTATIES

Onze industrie heeft een kennis- en kapitaalintensief karakter en vereist goed gekwalificeerde en ervaren professionals. Zij zijn voor ons onmisbaar en dragen bij aan onze leidende marktpositie. Aantrekken, ontwikkelen en behouden van talent is voor ons bedrijf van wezenlijk belang en onze mensen voelen zich uitgedaagd hun professionele bijdrage te leveren. Eigen initiatief juichen we toe binnen de grenzen van de gedragscode. In constructief overleg met de medezeggenschap is in 2013 de integratie met MNO Vervat bijna afgerond en is voortvarend gestart met de integratie van Dockwise. Onze groei biedt volop nieuwe loopbaanperspectieven

voor onze medewerkers en we hebben ons aanbod in opleidingen en trainingen in 2013 daarop aangepast en uitgebreid met specifieke modules.

Onze werkzaamheden kennen een relatief hoog risicoprofiel. Ons veiligheidsprogramma *NINA* – No Injuries, No Accidents – wordt in en buiten onze industrie herkend als vooruitstrevend. Binnen Boskalis is het veiligheidsbewustzijn fors toegenomen de laatste jaren. *NINA* leeft van hoog tot laag in onze onderneming. Door de open cultuur die is ontstaan, merken we ook dat *NINA* meer is dan een veiligheidsprogramma. *NINA* verbindt omdat het gesprek gaat over gedeelde waarden, een gedeelde cultuur. Ook uit de cijfers blijkt dat we vooruitgang boeken. In 2013 is het Lost Time Injury Frequency-cijfer wederom gedaald van 0,26 (2012) naar 0,11 per 200.000 gewerkte uren in 2013. Dit, ondanks de recente groei van ons bedrijf. Daar zijn we trots op. Ons streven blijft No Injuries, No Accidents.

We zorgen niet alleen voor goede arbeidsvoorwaarden en een veilige werkomgeving maar bieden ook hulp als dat nodig is. Zoals aan onze 70 Filipijnse medewerkers die in 2013 getroffen zijn door de orkaan Haiyan. In de meeste gevallen zijn hun woningen geheel of gedeeltelijk verwoest. Wij hebben hen financiële steun geboden om hun leven weer op te bouwen.

ONZE MILIEU-PRESTATIES

‘Environmental excellence’ wordt steeds belangrijker bij het duurzaam beheren en ontwikkelen van kwetsbare rivier-, delta- en kustgebieden in de wereld. Juist daar vindt een belangrijk deel van ons werk plaats. Daarnaast gaan mijnbouwbedrijven en olie- en gasmaatschappijen steeds verder in hun zoektocht naar erts, olie en gas; ook in kwetsbare gebieden. Daardoor ontstaat niet alleen in onze baggeractiviteiten maar ook in onze activiteiten in de offshore dienstverlening de noodzaak voor duurzame initiatieven.

Boskalis streeft ernaar een innovatieve en toonaangevende speler in eco-engineering te zijn, waardoor we een optimaal evenwicht kunnen bieden tussen ecologische, sociale en economische aspecten op projecten. De Taskforce Eco-Engineering heeft in 2013 zijn ambities geformuleerd en aangegeven hoe wij die kunnen realiseren. In dit verslag leest u meer over enkele aansprekende praktijkvoorbeelden.

De Taskforce Energy Management concentreert zich op de milieuwinst die we kunnen behalen met onze vloot en ons materieel. Ook in onze Nederlandse markt benutten we de kansen die ons worden geboden. Zo hebben we ons in 2013 opnieuw gecertificeerd voor het hoogst haalbare niveau op de CO₂-prestatieladder. Juist in een omgeving waarin naast prijs ook maatschappelijke waardes geïntegreerd worden in projectspecificaties, voelen wij ons uitgedaagd om steeds weer

nieuwe oplossingen te bedenken voor complexe infrastructurele vraagstukken. Elders anticiperen we op wetswijzigingen en investeren we in R&D naar schonere brandstoffen, duurzame technieken en milieuvriendelijk materieel. Zo werkten we in 2013 samen met een aantal leveranciers om schonere brandstoffen te testen op ons materieel.

ONZE MAATSCHAPPELIJKE PRESTATIES

Onze primaire werkzaamheden hebben een positief effect op de veiligheid en de economie van de regio's waar we actief zijn. We besteden bij onze activiteiten ruim aandacht aan omgevingsmanagement op onze projecten en waar mogelijk betrekken we goederen en diensten van lokale toeleveranciers. Op langlopende projecten of in regio's waar onze aanwezigheid vrijwel permanent is, investeren we gericht in scholing van lokaal personeel. Initiatieven van onze medewerkers gericht op ondersteuning van lokale gemeenschappen en maatschappelijke doelen steunen we ruimhartig. Zoals in Nigeria waar we een community beach house hebben laten bouwen voor de bewoners van het dorp Ogulagha en het Tour for Life evenement, dat geld inzamelde voor Artsen zonder Grenzen. In dit verslag kunt u daar meer over lezen.

AMBITIE

Sinds het verschijnen van ons eerste CSR-verslag in 2009 hebben we onze maatschappelijke verslaglegging verder verbreed en ingebed. We rapporteren ook dit jaar op GRI 3.1 B-niveau en bereiden ons voor op de nieuwe GRI 4-richtlijn die recent is verschenen.

Als gevolg van de overnames van SMIT, MNO Vervat en Dockwise hebben we ook op het vlak van CSR het nodige moeten samenvoegen. Een volledig geïntegreerde CSR-rapportage achten wij een voorwaarde voor een externe verificatie. Wij hebben onszelf medio 2013 de ambitie gesteld om binnen enkele jaren het volledige CSR-verslag door een onafhankelijke externe partij te laten verifiëren. In dit verslag hebben wij daartoe een belangrijke eerste stap gezet met de verificatie op de veiligheidsprestaties van 2013.

Met dit verslag hopen wij u een goed beeld te geven van onze CSR-prestaties. Zoals altijd stellen we uw suggesties voor verbetering van ons CSR-beleid en onze -rapportage op prijs.

Namens de Raad van Bestuur

Peter Berdowski

WIE WIJ ZIJN

8 **PROFIEL EN DIENSTEN**

10 **STRATEGIE, BELEID EN
DOELSTELLINGEN**

12 **CORPORATE GOVERNANCE**

14 **ONZE STAKEHOLDERS**

15 **ONZE WAARDEKETEN**

18 **DIALOOG EN SAMENWERKING
IN DE KETEN**

PROFIEL EN DIENSTEN

Koninklijke Boskalis Westminster N.V. (Boskalis) is de toonaangevende expert op het gebied van baggeren en maritieme dienstverlening en creëert een nieuwe horizon voor al haar stakeholders.

Wij bieden naast onze traditionele baggeractiviteiten een breed scala aan maritieme diensten ten behoeve van de offshore energiesector. Naast zwaar transport en hijs- en installatiewerkzaamheden zijn we actief met sleepdiensten en reddings- en bergingswerk.

Als partner zijn we in staat voor onze klanten complexe infrastructurele werken binnen de keten van ontwerp, projectmanagement en uitvoering op tijd en binnen budget te realiseren, ook op kwetsbare locaties of afgelegen plaatsen in de wereld. We streven ernaar om onze oplossingen duurzaam te ontwerpen en te realiseren.

De vraag naar onze diensten wordt gedreven door stijgende energieconsumptie, groei van de wereldhandel, wereldbevolkingsgroei en klimaatverandering. Boskalis opereert mondiaal maar concentreert zich op zeven geografische regio's in de wereld waar de grootste groeiverwachtingen liggen voor de energiemarkt en de markt voor havens. Deze spreiding geeft ons zowel een solide basis als de flexibiliteit om een breed scala aan projecten te kunnen verwerven en zorgt voor goede vooruitzichten op evenwichtige en bestendige groei. Onze voornaamste opdrachtgevers zijn olie-, gas- en elektriciteitsmaatschappijen, havenexploitanten, overheden, rederijen, internationale projectontwikkelaars, verzekeraars en mijnbouwbedrijven.

Boskalis heeft 11.000 medewerkers, inclusief ons aandeel in de deelnemingen. Veiligheid van onze medewerkers en die van onze onderaannemers heeft de hoogste prioriteit. Boskalis hanteert wereldwijd een vooruitstrevend veiligheidsprogramma dat hoog aangeschreven staat in de industrie en bij onze klanten. We zijn voor klanten actief in meer dan 75 landen in zes werelddelen. Onze veelzijdige vloot bestaat uit 1.000 schepen en werktuigen. Het hoofdkantoor is gevestigd in Papendrecht, Nederland. Het aandeel Koninklijke Boskalis Westminster N.V. staat sinds 1971 genoteerd op Euronext Amsterdam en maakt sinds maart 2014 weer deel uit van de AEX-index.

We staan bekend om onze innovatieve benadering en specialistische kennis van milieuvriendelijke technieken. Met onze grote expertise, multidisciplinair aanbod en uitgebreide ervaring met engineering en projectmanagement bewijzen we keer op keer, op moeilijke locaties, complexe projecten op tijd en binnen budget te kunnen realiseren.

DREDGING

Van oorsprong is baggeren de kernactiviteit van Boskalis. Het gaat hierbij om alle werkzaamheden die nodig zijn om slib, zand en andere lagen van de waterbodem te verwijderen en al dan niet op een andere locatie te benutten, bijvoorbeeld voor landaanwinning. De dienstverlening omvat daarnaast de aanleg en onderhoud van havens en vaarwegen en kust- en oeverbescherming, maar ook aanverwante specialistische diensten als rotsfragmentatie onder water. Verder is Boskalis actief in het delven van grondstoffen, gebruikmakend van baggertechnieken. Met onze mondiale spreiding, ons vakmanschap, de veelzijdige state-of-the-art vloot en onze bewuste focus op kostenefficiëntie hebben wij een erkende positie verworven als een wereldmarktleider in baggeren.

INLAND INFRA

Boskalis is ook actief als aannemer van droge infrastructuurprojecten. Op dit gebied zijn we met name in Nederland betrokken bij het ontwerp, de voorbereiding (door middel van drooggrondverzet) en uitvoering van grootschalige civiele infrawerken, zoals de aanleg van (spoor-)wegen, bruggen, dammen, viaducten en tunnels. Hierbij voeren we ook specialistische werkzaamheden uit zoals grondverbetering en grondsanerung.

OFFSHORE ENERGY

Met de offshore dienstverlening van Boskalis Offshore en Dockwise ondersteunen we de activiteiten van de internationale energiesector, waaronder olie- en gasbedrijven en aanbieders van duurzame energievormen zoals windenergie. We zijn betrokken bij de ontwikkeling, aanleg, onderhoud en ontmanteling van olie- en LNG-import/exportfaciliteiten, offshore platformen, pijpleidingen en kabels en offshore windmolenparken. Boskalis zet hiervoor haar expertise in op het gebied van zwaar transport, hijswerk en installatie, duik- en ROV-diensten aangevuld met baggeren, offshore steenstortwerk en installatie van pijpleidingen en kabels.

TOWAGE

In havens over de hele wereld verleent SMIT Harbour Towage assistentie aan binnenkomende en uitgaande zeeschepen. Met een veelzijdige vloot van meer dan 200 sleepboten assisteren we onder andere RoRo-schepen, olie- en chemicaliëntankers, containerschepen, koelschepen en stukgoedschepen. Met onze sleepdiensten zijn wij actief in Nederland, België, Verenigd Koninkrijk, Canada, Brazilië, Panama, Singapore, Maleisië, Indonesië, Brunei, China en Taiwan. Daarnaast leveren we voor de exploitatie en het beheer van

onshore en offshore terminals een breed palet aan diensten via Boskalis-deelneming (50%) Smit Lamnalco. Dit omvat onder andere het begeleiden bij het aan- en afmeren van tankers bij LNG- en olieterminals en aanvullende ondersteunende diensten, zoals loods-diensten, inspectie en onderhoud onder water, brandbestrijding en het vast- en loskoppelen van terminalaansluitingen.

SALVAGE

Met SMIT Salvage bieden we diensten op het gebied van berging en wrakopruijing. SMIT Salvage biedt assistentie aan schepen in nood en is in staat op ieder moment waar dan ook ter wereld in actie te komen. Hiervoor werken wij vanuit vier locaties die strategisch gelegen zijn ten opzichte van de belangrijkste internationale vaarroutes: Houston, Kaapstad, Rotterdam en Singapore. Wrakopruijingen van gezonken schepen gebeurt vrijwel altijd op locaties waar een scheepswrak het verkeer hindert of een gevaar voor het milieu oplevert. We beschikken over de hoogwaardige technologie en expertise om gevaarlijke stoffen als bunkerolie uit wrakken te verwijderen en hebben een succesvolle staat van dienst in het bergen van schepen.

STRATEGIE, BELEID EN DOELSTELLINGEN

Onze strategie is erop gericht om wereldwijd onze oplossingen duurzaam te ontwerpen en te realiseren.

De verstedelijking, economische ontwikkeling, het veranderende klimaat en extremere weersomstandigheden vormen een uitdaging voor de duurzame sociaal-economische ontwikkeling van delta's en kustgebieden. Daarnaast gaan mijnbouwbedrijven en olie- en gasmaatschappijen steeds verder in hun zoektocht naar erts, olie en gas; ook in kwetsbare gebieden. Daardoor ontstaat niet alleen in onze baggeractiviteiten maar ook in onze activiteiten in de offshore dienstverlening de noodzaak voor duurzame initiatieven.

Met ons CSR-beleid streven we naar een gezonde balans tussen economische waardecreatie voor onze opdrachtgevers en onze onderneming enerzijds en milieuzorg en sociale en maatschappelijke verantwoordelijkheid anderzijds.

Om onze sociale, maatschappelijke en milieu-verantwoordelijkheid zo goed mogelijk te kunnen waarborgen, richt ons CSR-beleid zich op de kernpunten die voor ons en onze stakeholders materieel zijn, waar onze impact materieel is en waarop we invloed kunnen uitoefenen. Onze corporate strategie, het resultaat van de dialogen met onze stakeholders en de toetsingsresultaten uit benchmarks hebben geleid tot de bepaling van onderstaande beleidsmatige doelstellingen en kernpunten:

- Onze sociale prestaties richten zich op onze medewerkers en het bevorderen van hun veiligheid, ontplooiing en welzijn.
- Onze milieuprestaties richten zich op het behoud van biodiversiteit en ecosystemen door de verdere uitbouw van onze milieu-expertise en de continue investering in en toepassing van milieuvriendelijk materieel.
- Onze maatschappelijke prestaties richten zich op bijdrages aan (lokale) gemeenschappen, investeringen in onderwijs en onderzoek en maatschappelijke sponsoring en donaties.
- Onze economische prestaties richten zich op waardecreatie voor onze stakeholders door de continuïteit van onze leidende positie in onze industrie.

Verder in dit verslag staan we hier uitgebreid bij stil.

Wij rapporteren conform de internationale richtlijnen van de Global Reporting Initiative (versie G3-1), niveau B. In de GRI-tabel op pagina's 64-65 geven wij aan over welke kpi's wij rapporteren.

Voor een uitgebreide toelichting op onze corporate strategie verwijzen wij u naar pagina's 10-14 in ons Jaarverslag 2013.

KERNCIJFERS CSR-PRESTATIES	2013	2012
SOCIALE PRESTATIES		
Trainings-/ontwikkelingsuren medewerkersbestand	151.852	174.870
LTIF	0,11	0,26
MAATSCHAPPELIJKE PRESTATIES		
Aantal begeleide stagiaires, afstudeerders en promovendi	130	95
MILIEU-PRESTATIES		
CO ₂ -emissies in metric tonnes (zie pagina 63 voor toelichting)	1.630	1.036
Investering Building with Nature (in EUR)	250.000*	500.000
ECONOMISCHE PRESTATIES (IN MILJOENEN EUR)		
Omzet (verricht werk)	3.539	3.081
Orderportefeuille (nog te verrichten werk)	4.005	4.106
Bedrijfsresultaat	466	337
EBITDA	800	568
Nettowinst	366	250
GEGEVENS PER AANDEEL (IN EUR)		
Winst	3,09	2,37
Dividend	1,24	1,24
Cashflow	5,92	4,59

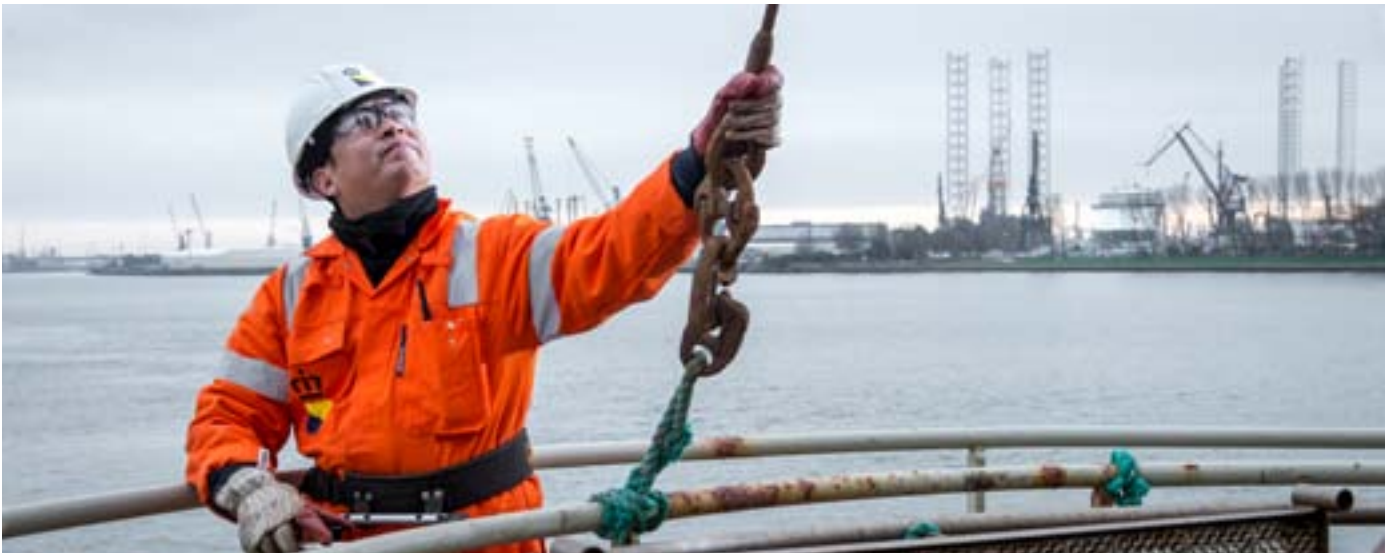
* In het overgangsjaar 2013 was er minder activiteit en kon worden volstaan met de helft van de gebruikelijke investering.

CORPORATE GOVERNANCE

BESTUUR EN RAPPORTAGE

Boskalis heeft een tweelaags bestuursmodel, wat betekent dat bestuur en toezicht gescheiden zijn. De Raad van Bestuur is belast met het dagelijks bestuur van de vennootschap en is verantwoordelijk voor (de realisatie van) haar langetermijnstrategie met de bijbehorende risico's, het resultaat en de voor de onderneming relevante aspecten van ondernemen. De Raad van Bestuur bepaalt de doelstellingen van de vennootschap en implementeert het zakelijke beleid en de daaruit voortvloeiende bedrijfsprestatie. De Raad van Bestuur legt verantwoording af aan de Raad van Commissarissen en aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. De Raad van Bestuur laat zich bij de vervulling van zijn taak leiden door het belang van de vennootschap en haar activiteiten, en weegt daarbij de in aanmerking komende belangen af van bij de vennootschap betrokken stakeholders. De Raad van Commissarissen is verantwoordelijk voor het toezicht op het functioneren van het bestuur en voorziet de Raad van Bestuur tevens van advies. Bij Boskalis bestaat een nauwe samenwerking tussen de Raad van Commissarissen en haar commissies, de Raad van Bestuur en de stakeholders. De twee Raden zijn samen verantwoordelijk, elk uit hoofde van zijn eigen taak, voor de belangenbehartiging van de stakeholders en besteden bij hun taakuitvoering aandacht aan de voor de onderneming relevante maatschappelijke aspecten van ondernemen.

De Raad van Bestuur is verantwoordelijk voor het CSR-beleid van de onderneming. Dit komt ook tot uitdrukking in het beloningsbeleid waarin de CSR-componenten veiligheidsbeleid en personeelsontwikkeling deel uitmaken van de remuneratie van de leden van de Raad van Bestuur. Zie hiervoor het Remuneratierapport op onze corporate website www.boskalis.com.

De Raad van Bestuur laat zich adviseren en informeren door de volgende taskforces en functionarissen. Over de invulling van de milieuprestaties wordt de Raad van Bestuur geadviseerd door twee taskforces; de Taskforce Energy Management en de Taskforce Eco-Engineering. Daarnaast heeft het onderwerp veiligheid absolute prioriteit binnen onze onderneming. De Raad van Bestuur is nauw betrokken bij dit onderwerp en laat zich hierover adviseren en informeren door de afdeling SHE-Q. Bij de invulling van de HR- en maatschappij-gerelateerde doelstellingen laat de Raad van Bestuur zich adviseren door respectievelijk de directeur HR en de directeur IR & Corporate Communications. Over keten-gerelateerde zaken laat de Raad van Bestuur zich adviseren door de hoofden van de business units en relevante stafafdelingen.

De corporate strategie en de uitkomst van de dialogen met onze stakeholders en benchmarks worden meegenomen in de jaarlijkse evaluatie van het CSR-beleid. De uitkomst bepaalt de strategische prioriteiten en doelstellingen. De uitkomst bepaalt tevens welke onderwerpen materieel en welke prestatie-indicatoren relevant zijn om in ons CSR-verslag te rapporteren. Het verslag wordt door de Raad van Bestuur van Boskalis goedgekeurd en wordt inhoudelijk integraal met de Raad van Commissarissen besproken.

GEDRAGSCODE

Wij kennen een Gedragscode met betrekking tot onze sociale, maatschappelijke, milieu- en economische verantwoordelijkheid. Boskalis aanvaardt verantwoordelijkheid voor zaken die binnen haar invloedssfeer liggen. In de landen waar Boskalis werkt, gelden nationale wetten en regels. Boskalis onthoudt zich van culturele beoordelingen en gedraagt zich als een goed burger of een gast. Boskalis doet geen zaken in landen die onderworpen zijn aan internationale en relevante nationale embargo's. We respecteren de mensenrechten zoals opgenomen in de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens van de Verenigde Naties. We accepteren, betalen of vragen geen steekpenningen of andere gunsten met als doel oneigenlijke zakelijke, financiële of persoonlijke voordelen te behalen of te verlenen. Tevens respecteren we de intellectuele eigendomsrechten en houden we ons aan de principes van eerlijke concurrentie door de toepasselijke wetgeving op het vlak van het mededingingsrecht na te leven. De volledige tekst van onze Gedragscode is op onze corporate website te downloaden: www.boskalis.com/csr.

INTEGRITEIT

We informeren onze mensen gericht over wet- en regelgeving rond omkoping en corruptie zoals onder andere weergegeven in de UK Bribery Act.

De rechtbank in Mauritius heeft Boskalis in 2013 beboet in verband met betalingen ten gunste van een ambtenaar. De ongeautoriseerde betalingen waren verricht in relatie tot een project dat in 2006 was aangenomen. Boskalis heeft haar medewerking aan het onderzoek verleend en heeft naar aanleiding van dit incident intern disciplinaire maatregelen getroffen. Daarenboven toetst Boskalis periodiek haar gedragscode en is deze, mede in het licht van dit incident, verder aangescherpt.

Verder kent Boskalis een klokkenluidersregeling die van kracht is voor werknemers van Boskalis inzake meldingen van vermeende onregelmatigheden binnen de onderneming. Onder vermeende onregelmatigheid wordt verstaan elk onderwerp van algemene, financiële, operationele en personele aard dat niet in lijn is met de Gedragscode van Boskalis. In het kader van de klokkenluidersregeling is een vertrouwenspersoon aangesteld. De vertrouwenspersoon zal de melding onverwijld in behandeling nemen en besluiten welke acties passend en noodzakelijk zijn. De werknemer die een melding onder de klokkenluidersregeling heeft gedaan, zal niet in zijn rechtspositie worden benadeeld als gevolg van deze melding. De klokkenluidersregeling is te vinden op de corporate website www.boskalis.com.

Voor een uitgebreide beschrijving van ons risicobeheer, ons corporate governance beleid, juridische structuur en onze organisatie verwijzen wij u naar ons Jaarverslag 2013, pagina's 48-52, 54-55, 115-118 en 134-137 en onze corporate website www.boskalis.com.

CERTIFICERING

Met certificering laten we zien dat we voldoen aan internationaal erkende management-, milieu- en veiligheidsstandaards. Boskalis is voor vrijwel alle bedrijfsonderdelen gecertificeerd volgens ISM, ISO 9001, ISO 14001 en OHSAS 18001 of VCA voor de Nederlandse vestigingen. Een overzicht van de diverse certificeringen is te vinden in de bijlage van dit verslag.

BENCHMARK

De duurzaamheidsprestaties van Boskalis worden door verschillende instanties getoetst en gebenchmarkt waaronder:

- Transparantiebenchmark (voor Nederlandse opdrachtgevers en NGO's)
- CDP (Carbon Disclosure Project, vanuit beleggers)
- CO₂-prestatieladder (Nederlandse overheid in haar rol als opdrachtgever)
- VBDO Responsible Supply Chain Benchmark (rapport van de Vereniging van Beleggers in Duurzame Ontwikkeling).

We zien de belangstelling voor ons bedrijf in benchmark-onderzoeken toenemen. Een aantal daarvan maakt gebruik van de Global Industry Classification Standard (GICS) waarbij Boskalis wordt aangeduid als een Construction & Engineering Company. Dat levert lastige dilemma's op. Het gebruik van hout als grondstof bijvoorbeeld is in onze onderneming niet materieel maar wordt door GICS als een belangrijke kpi aangemerkt in dit segment. In dialoog met de verschillende instanties blijven we aandacht vragen voor de unieke aard van onze onderneming.

De uitkomst van de dialogen met onze stakeholders en benchmarks nemen wij mee in de jaarlijkse evaluatie van ons CSR-beleid en onze CSR-rapportage.

ONZE STAKEHOLDERS

Door een dialoog met onze stakeholders aan te gaan krijgen we een goed beeld van hun informatiebehoefte en belangen en creëren we wederzijds bewustzijn en begrip.

SELECTIE

We rekenen die groepen of personen tot onze stakeholders die significante gevolgen ondervinden van onze activiteiten of die onze organisatiestrategie kunnen beïnvloeden. Dit heeft geleid tot een selectie van onze stakeholders zoals weergegeven in het overzicht in dit hoofdstuk.

DIALOOG EN INVLOED

De dialoog met onze stakeholders over wederzijdse behoeftes en belangen is een van de bouwstenen van ons CSR-beleid. We kiezen voor een combinatie van formeel overleg en informeel overleg. De frequentie hiervan varieert.

OVERZICHT STAKEHOLDERSDIALOOG

STAKEHOLDER	DIALOOG 2013 VIA
Medewerkers	Zie pagina's 26 en 31 in dit verslag
Klanten	Zie pagina 18 in dit verslag
Kapitaalverschaffers en aandeelhouders	Zie pagina 57 van dit verslag en het hoofdstuk Aandeelhoudersinformatie op pagina's 16-17 in ons Jaarverslag 2013
Toeleveranciers	Zie pagina's 16-21 in dit verslag
Onderwijs- en kennisinstututen	Zie pagina's 30, 41, 46 en 50 in dit verslag
Lokale gemeenschappen	Zie pagina 51 in dit verslag
Maatschappelijke en branche-organisaties	Zie pagina's 16-17 en 42-45 in dit verslag
Geïnteresseerden	Via de speciale contactmogelijkheid op onze website kunnen geïnteresseerden hun opmerkingen op CSR-gebied aan ons kenbaar maken

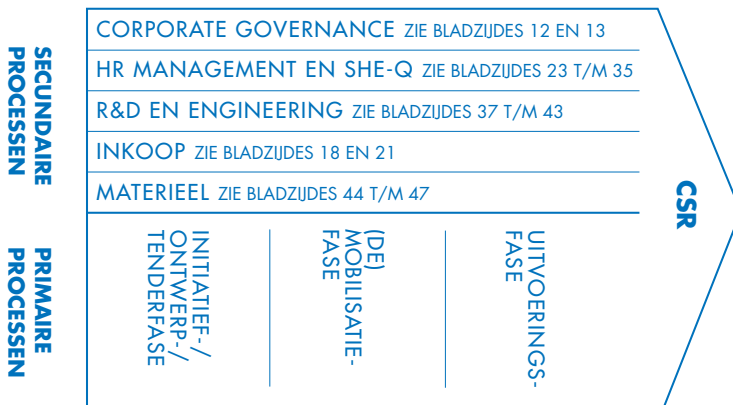

ONZE WAARDEKETEN

We bundelen onze krachten met die van onze partners in de keten. Zo kunnen we meer waarde genereren met brede, duurzame oplossingen.

IMPACT IN DE KETEN

Met de waardeketen van Porter geven wij aan over welk deel van de keten wij zeggenschap hebben en waar onze impact materieel is. Klanten en leveranciers zijn onze belangrijkste ketenpartners. In de primaire processen maken wij onderscheid tussen drie fases met een verschillende impact op mens, milieu en maatschappij:

INITIATIEF/ONTWERP/TENDER

De impact op mens, milieu en maatschappij kunnen we in deze fase beïnvloeden door onze activiteiten Dredging, Offshore Energy, Towage en Salvage.

Door ons vroegtijdig bij een project te betrekken kunnen we samen met de klant een zo duurzaam mogelijk ontwerp maken en werkmethodes kiezen die optimaal aansluiten bij de voorgeschreven milieueisen. We brengen bij onze Dredging en Offshore Energy activiteiten onze eco-engineering expertise in voor een optimale inpassing van de maritieme infrastructuur in de natuurlijke omgeving. We staan uitgebreid stil bij veilige werkomstandigheden. Verder letten we er bij onze maritieme activiteiten op dat de scheepvaart of visserij zo min mogelijk wordt gehinderd.

UITVOERING

In deze fase is de impact van ons werk op mens, milieu en maatschappij het grootst. Juist hier komt het aan op veilige werkomstandigheden en zorg voor het welzijn van onze medewerkers en van degenen die met ons werken. In onze Dredging activiteiten besteden we veel aandacht aan omgevingsmanagement. Waar mogelijk leveren we een positieve bijdrage aan de lokale gemeenschap via werkgelegenheid of door producten en diensten af te nemen.

Onze wrakopruiming, bergings- en reddingswerkzaamheden dragen bij aan veiligheid van mensen en een schoner milieu.

MOBILISATIE/DEMOBILISATIE

Het materieel dat we inzetten op onze projecten moet soms van grote afstand worden gemobiliseerd, bijvoorbeeld van Europa naar Zuid-Amerika, en na afloop weer gedemobiliseerd. Onze logistieke operatie is erop gericht dit zo veilig en efficiënt mogelijk te doen. Zo verminderen wij het brandstofverbruik en de bijbehorende milieubelasting en realiseren wij tevens een kostenbesparing.

De wereldwijde operationele activiteiten van Boskalis hebben tot gevolg dat schepen door risicogebieden zoals de Golf van Aden of de Indische Oceaan moeten varen. Met name de vaartuigen van Dockwise zijn zeer kwetsbaar voor piraterij door hun halfafzinkbare ontwerp en bijbehorende eigenschappen; hierdoor kunnen piraten relatief gemakkelijk aan boord komen. Om de bemanning, vracht en vaartuigen van Dockwise te beschermen tijdens de doorvaart door risicogebieden besloot het management van Dockwise in 2011 om gewapende bescherming te bieden als extra maatregel ter voorkoming van piraterij. De maatregelen bestaan onder andere uit bewapening en het mee laten varen van goed getrainde militaire beveiligingsteams (zogenaamde Vessel Protection Detachments - VPD's) aan boord van de schepen. In 2013 maakte Dockwise twintig doorvaarten door risicogebieden waarbij het werd bijgestaan door VPD's (gewapende mariniers van de Koninklijke Marine).

De impact in de keten van onze secundaire processen beschrijven wij in de volgende hoofdstukken.

RISICO'S EN KANSEN IN DE KETEN

Effectief beheer van zowel risico's als kansen is essentieel voor het succesvol uitvoeren van onze strategie. Het identificeren, kwantificeren en bewaken van risico's en kansen hebben we, met name ten aanzien van de voorbereiding en uitvoering van projecten, geborgd. Een overzicht van de belangrijkste strategische en operationele risico's is te vinden in ons Jaarverslag 2013, op pagina's 48-52. Onze risico's en kansen m.b.t. sociale en milieu-aspecten in onze keten zijn te vinden op onze corporate website www.boskalis.com.

INDUSTRY LEADER IN DUURZAAM ONTMANTELLEN

Boskalis ontmantelt schepen die uit de vaart worden genomen standaard duurzaam en veilig. Ook als dit aan de andere kant van de wereld plaatsvindt. Een harde ondergrond, certificering van de werf en een verantwoorde afvoer van het afval zijn randvoorwaardelijk. We lopen hiermee voor op bestaande wet- en regelgeving. De NGO Shipbreaking Platform heeft ons in 2013 erkend als leidend in onze industrie op dit gebied.

Ons werkgebied bestrijkt de hele wereld. Schepen die wij moeten ontmantelen, bevinden zich soms aan de andere kant van de wereld. Ons beleid rond duurzaam slopen is eenduidig en voeren wij uit in dialoog met de Stichting De Noordzee, lid van de NGO Shipbreaking Platform.

Als we besluiten dat we afscheid moeten nemen van een schip, zoeken we bij voorkeur naar een werf in de regio waar het zich dan bevindt. Werven waar wij onze schepen laten ontmantelen, moeten voldoen aan de internationale wet- en regelgeving en aan onze eigen strenge veiligheidsstandaarden. Daarnaast moeten schepen op een harde ondergrond worden ontmanteld, omdat anders de kans op vervuiling en schade aan het milieu groot is. Slopen gebeurt derhalve alleen op een harde ondergrond of in droogdok.

KENNIS DELEN

In 2013 waren de Para en de Mercurius, twee niet-zelfvarende schepen, gereed voor ontmanteling. Ze liggen aan de westkust van Mexico. Aan de oostkust van Mexico hebben wij contact met werven, die aan alle eisen voldoen, maar aan de kant van de Stille Oceaan bestaan deze werven nog niet. Arjan Schrijen, fleet manager, vertelt: "Om de Para en Mercurius om te varen naar de andere kant moet je ze slepen of met behulp van transportschepen door het Panama-kanaal vervoeren, wat ontzettend kostbaar is. Daar komt dan de extra CO₂-uitstoot nog eens bij."

"In 2013 hebben wij aan de westkust van Mexico een werf gevonden die nog niet volledig aan onze eisen voldoet maar die samen met ons bereid is in een upgrade te investeren.

Het gaat om een werf met een gegraven dok, waar we deze relatief kleine schepen droog kunnen ontmantelen. Er is al een inspectie geweest door onze lokale milieu-specialist en er heeft een audit plaatsgevonden van het classificatiebureau

De snijkopzuiger Mercurius

Germanischer Lloyd. Wij zijn bereid in de werf te investeren door ondermeer onze kennis te delen en hen in het ontmantelingsproces te assisteren en te faciliteren."

GECONTROLEERDE ONTMANTELING

"Boskalis zal er altijd voor zorgen dat er door onze eigen mensen of onder onze auspiciën geïnspecteerd wordt of onze schepen daadwerkelijk volgens het contract ontmanteld worden. Zowel uit economische als milieuoverwegingen is dit volgens ons de beste manier. Wij vinden het heel belangrijk hier verantwoord en transparant mee om te gaan", zegt Schrijen. "Als aanvulling op de gebruikelijke Health & Safety toets, zal een onafhankelijke instantie toetsen op het gebied van afvalbeheer, environmental monitoring en ship dismantling monitoring. Waar mogelijk zullen componenten van de schepen worden hergebruikt. Zo zullen wij op de Para en de Mercurius de dichtheidsmeters geschikt maken voor hergebruik op onze vloot. De gietijzeren delen zullen worden gerecycled volgens het door ons geborgde recyclingsproces bij gieterijen in Europa."

"In dialoog met de NGO Stichting de Noordzee bereiden we met deze werf de ontmanteling voor van de Para en de Mercurius. De proef zal uitwijzen of deze werf toekomstperspectief biedt voor schepen die aan de Pacific-zijde liggen."

Merijn Hougee, NGO Stichting De Noordzee: "Boskalis vervult een voorbeeldfunctie voor de maritieme sector door vooruit te lopen op de regelgeving voor scheepsrecycling. Het management

laat duidelijk 'people' en 'planet' zwaar meewegen in de besluitvorming voor de keuze van een scheepswerf voor ontmanteling. Wij waarderen de transparante communicatie en blijven graag in dialoog om het recycling proces vanuit milieuoogpunt verder te optimaliseren."

ISRA

In 2013 is ook ons valpijpschip de Sandpiper gesloopt. Dit gebeurde in Turkije, op een werf die ISRA (International Ship Recycling Association) gecertificeerd is. Ook hierbij zijn de uitgangspunten van het beleid eenduidig toegepast. Het schip is met lieren over de zachte ondergrond getrokken, naar de harde ondergrond van een betonhelling, waar het daadwerkelijke slopen plaatsvond. De gebruikte methodiek, inclusief het afvalbeheer, is goedgekeurd door de ISRA.

GEBORGD PROCES

Ieder schip dat wij slopen is voorzien van een IHM (Inventory of Hazardous Material). De nieuwe schepen beschikken standaard vanaf de werf reeds over een IHM. Voor de oudere schepen hebben we eigen specialisten in dienst die de IHM mogen opstellen, waarna een classificatiebureau goedkeuring en certificering verstrekt. Met dit geborgde proces onderscheiden wij ons van andere reders. De IHM is een eis volgens de Hong Kong conventie uit 2009 voor het veilig en milieuvriendelijk recyclen van schepen. Deze wetgeving is nog steeds niet officieel van kracht, maar Boskalis voldoet hier al jaren aan.

DIALOOG EN SAMENWERKING IN DE KETEN

ONZE KLANTEN

Onze voornaamste opdrachtgevers zijn olie-, gas- en elektriciteitsmaatschappijen, havenexploitanten, overheden, rederijen, internationale projectontwikkelaars, verzekeraars en mijnbouwbedrijven.

Boskalis concentreert zich op twee marktsegmenten die op langere termijn structurele groei vertonen: Energie en Havens. Binnen de twee marktsegmenten concentreren wij ons op zeven geografische regio's: Noordwest-Europa, Oost- en West-Afrika, Midden-Oosten, Zuidoost-Azië, Australië, Brazilië en de Golf van Mexico. Voor een update over de laatste marktontwikkelingen verwijzen wij u naar de hoofdstukken Strategie en Verslag van de Raad van Bestuur op respectievelijk pagina's 10-14 en 31-57 in ons Jaarverslag 2013.

DIALOOG EN SAMENWERKING IN DE KETEN

Steeds meer klanten vragen van ons om al vanaf de (voor-)ontwerpfase tot en met de complete uitvoering op te treden als contractpartner. Onze engineering- en milieu-expertise kunnen we zo optimaal benutten. In alle gevallen brengen we onze eco-engineering oplossingen onder de aandacht. Daarnaast omarmen de meeste klanten ons veiligheidsprogramma *NINA*.

ONZE TOELEVERANCIERS

Boskalis onderhoudt relaties met ongeveer 1.200 leveranciers voor de centrale inkoop van machinery en hydrauliek, elektro & survey, slijt- & constructieonderdelen, en facilitaire en verbruiksgoederen. Meer dan de helft (circa 55%) zijn Nederlandse bedrijven, 15% is Europees en 30% is gevestigd buiten Europa. Zo'n 200 van hen worden beschouwd als strategische leveranciers die 90% van het inkoopvolume bepalen van onze afdeling Central Procurement.

GEDRAGSCODE TOELEVERANCIERS

Boskalis wil zaken doen met partijen die zich verantwoordelijk en integer handelen. Wij zetten in op duurzame relaties. Alle inkopers hebben zich geconformeerd aan de meest recente NEVI-Gedragscode, waarin e.e.a. is vastgelegd. Naast kwaliteit, leverbetrouwbaarheid en prijs, wegen we ook duurzaamheidscriteria mee in de leveranciersselectie. De manager Procurement & Logistics is hiervoor verantwoordelijk en legt verantwoording af aan een lid van de Raad van Bestuur.

Als eerste in onze sector werken wij met een gedragscode voor toeleveranciers, een doorvertaling van onze eigen Boskalis Gedragscode. De gedragscode bevat selectiecriteria op het gebied van duurzaam inkopen waaronder preventie van omkoping en corruptie, mensenrechten, kinderarbeid, arbeidsomstandigheden, milieuzorg en veiligheid. In 2013 konden wij op het merendeel (76%) van het inkoopvolume van onze strategische leveranciers onze Gedragscode voor Toeleveranciers van toepassing verklaren. Zij hebben ons raamcontract waar de code een integraal onderdeel van is, ondertekend. In 2012 was dit nog 68%. Door ondertekening verklaren onze toeleveranciers de gedragscode tevens van toepassing op hun eigen toeleveranciers en worden deze als zodanig in de Boskalis systemen geregistreerd. De Gedragscode voor Toeleveranciers en onze Algemene Inkoopvoorwaarden zijn van onze website te downloaden www.boskalis.com/stakeholders.

TRAINING INKOPERS

Alle inkopers van de afdeling Central Procurement hebben eind 2013 een training gevolgd op het gebied van Maatschappelijk Verantwoord Inkopen. Aan de orde kwamen onder meer normen, instituten, meetmethodes en certificering, toegespitst op de doelstellingen en meetmethodes van Boskalis. Daarnaast leerden ze meer over de toepassing van CSR in het inkoopvak, over borging, onze leveranciersbeoordeling en het toepassen van de implementatiescans. Bovendien is besproken hoe zij samen met onze leveranciers zelf initiatieven kunnen ontplooiën voor een duurzame keten.

IMPLEMENTATIESCAN 2013

Een extern consultancy bureau toetst jaarlijks hoe onze leveranciers omgaan met de selectiecriteria in de gedragscode. Deze implementatiescans worden uitgevoerd op basis van de Social Responsible Procurement monitoringmethodiek van het Chartered Institute of Purchasing and Supply. Het is een dual proces. Wij staan open voor feedback van onze leveranciers en leren ook zo van hen. Het doel is om gezamenlijk een duurzame waardeketen te realiseren en verder uit te bouwen. Deze aanpak wordt door onze leveranciers als positief ervaren.

Samen met de consultant hebben wij een vragenlijst opgesteld voor de gesprekken. De vragen zijn onderverdeeld naar de volgende thema's: Samenleving (waaronder mensenrechten), Milieu, Werknemers, Kwaliteit, Opdrachtgevers en Toeleveranciers. Met behulp van een risicomatrix wordt inzichtelijk gemaakt op welk risiconiveau de verschillende leveranciers zich bevinden met betrekking tot CSR en de mogelijke impact daarvan op de bedrijfsvoering of het imago van Boskalis. Van leveranciers die zich in het segment bevinden met een significant risico en significante impact nemen wij afscheid. Leveranciers die zich in het segment met een hoog risico en een hoge impact bevinden, krijgen de gelegenheid om zich in dialoog met ons te verbeteren. Indien we geen of onvoldoende progressie zien, wordt ook van deze leveranciers afscheid genomen.

In 2012 is de scan voor het eerst uitgevoerd bij een steekproef van 20 Nederlandse en Belgische partijen. In 2013 is de steekproef binnen Europa uitgebreid naar leveranciers uit Hongarije, Noorwegen, Denemarken, Finland en Duitsland. Ze vertegenwoordigen een dwarsdoorsnede uit ons strategische leveranciersbestand. In Hongarije is dit bijvoorbeeld een partij die grote staalconstructies levert voor de sleepkoppen van onze hoppers. In Duitsland een producent van scheepsmotoren en in Denemarken een bedrijf dat verfproducten produceert.

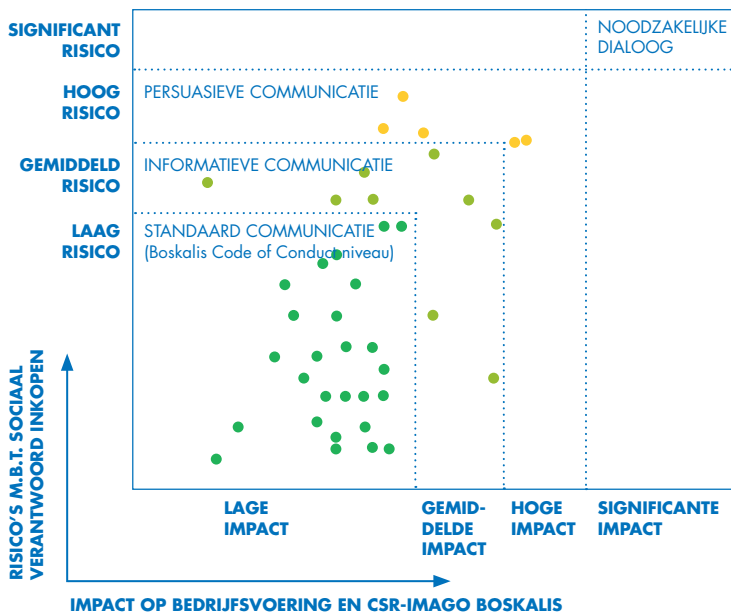
proces tot stand hebben gebracht om versleten baggerleidingen te recyclen. En met gieterij Van Voorden met wie wij een cradle-to-cradle keten hebben ingericht voor versleten waaiers en baggerpompen (zie ook ons CSR-verslag over 2012, pagina's 16 en 17). Sinds de aanvang van dit traject is ruim 2,5 miljoen kilo schroot retour geleverd en hergebruikt.

Andere initiatieven die voortkwamen uit de sessies hebben betrekking op de inzet van schonere brandstoffen op ons materieel. Zo zijn we eind 2013 gestart met het onderzoek of GTL succesvol kan worden ingezet op een van onze sleepboten en doen we samen met SkyNRG een proef met biodiesel op een aantal van onze Nederlandse vrachtwagens (zie ook de thematekst op pagina's 20-21).

We zullen in 2014 opnieuw een aantal Meet the Buyer-bijeenkomsten organiseren.

MVIO

Boskalis heeft als eerste maritieme dienstverlener het Manifest Maatschappelijk Verantwoord Inkopen en Ondernemen van NEVI (MVIO) ondertekend. Chief Procurement Officers van private en publieke organisaties leggen door ondertekening hun streven vast om duurzaam ketenmanagement te verankeren. Bovendien hopen zij hiermee andere bedrijven en hun (toe)leveranciers te inspireren.

Vier leveranciers die in 2012 matig presteerden, zijn in 2013 opnieuw in de scan meegenomen. De prestaties van drie van hen zijn verbeterd. We overwegen afscheid te nemen van de leverancier die nog niet voldoende progressie heeft gemaakt.

MEET THE BUYER SESSIES

Wij wisselen met leveranciers ideeën uit en bundelen innovaties. In 2011 zijn we begonnen met Meet the Buyer-sessies. Hieruit zijn keteninitiatieven tot stand gekomen om samen te verduurzamen. Onder meer met de Beelen Groep waarmee we een geborgd

VERDUURZAMEN IN DE KETEN

De Meet the Buyer-sessies van twee jaar geleden met zestien strategische leveranciers hebben tot concrete keteninitiatieven geleid op het gebied van schonere brandstoffen. Samen met onze leveranciers doen we continu onderzoek naar de technische haalbaarheid van schonere en meer zuinige brandstoffen op ons materieel. Boskalis investeert gericht in dit onderzoek en deelt ervaringen met onze klanten om de economische toepasbaarheid te vergroten.

DILEMMA

Het toepassen van milieuvriendelijke brandstoffen levert over het algemeen vooral goede resultaten op in stationaire omstandigheden. Daarin schuilt direct het dilemma voor Boskalis. Op het overgrote deel van ons materieel is geen sprake van een stationair proces; onregelmatige wisselingen in de belasting en forse piekbelastingen zijn inherent aan onze werkzaamheden. Onderzoek naar de technische toepasbaarheid van deze brandstoffen is dan ook essentieel.

Daar waar de kosten van milieuvriendelijke brandstoffen hoger zijn dan die van fossiele brandstoffen speelt ook de economische haalbaarheid een rol. Zodra de klantwaardering voor betere milieuprestaties zich vertaalt in acceptatie van deze kosten, is de toepassing ook economisch haalbaar. Vandaar dat wij de kennis die wij opdoen met onze proeven graag delen met opdrachtgevers.

In regio's met minder klantwaardering op dit punt volgen we de internationale wet- en regelgeving en ons eigen beleid zoals neergelegd in ons ISO 14001 managementprogramma. Ons onderzoeksprogramma maakt een snelle implementatie van milieuvriendelijke brandstoffen mogelijk op het moment dat internationale wet- en regelgeving dit eisen.

PROEF MET GTL

In 2012 startte een proef met Shell GTL Fuel. Negen maanden lang heeft een graafmachine op het A4-wegenbouwproject van Rijkswaterstaat gedraaid op deze schonere brandstof. GTL staat voor gas-to-liquids. Het is een vloeibare brandstof die gemaakt is van aardgas dat is omgezet tot synthetische diesel. Met deze brandstof worden veel minder stikstofoxiden, zwaveloxiden, fijnstofdeeltjes en zwarte rook geproduceerd dan bij standaard diesel. "We kunnen hier wel spreken van het ultieme ketengedachtegoed", zegt Joost Rijnsdorp, Manager Procurement & Logistics.

"Caterpillar, leverancier van de graafmachine, verzorgde de garantienormering. Pon Equipment regelde de technische opvolging daarvan. Boskalis stelde de machine beschikbaar voor het project. Shell leverde de brandstof en opdrachtgever Rijkswaterstaat vond het een prachtig initiatief." Boskalis wilde vooral de technische

haalbaarheid testen. De proef heeft uitgewezen dat de machine hetzelfde presteerde als een dieselaangedreven machine. "We willen de toepassing van GTL nu breder trekken. Als eerste reder zijn we in 2013 deze brandstof gaan toepassen op de voortstuwingsinstallatie van een sleepboot, de SMIT Elbe, die in de Rotterdamse haven vaart. Het doel van het onderzoek is om aan boord ervaring op te doen met deze schone brandstof en te meten hoe groot de reductie van emissies is. De verwachting is dat we zonder aanpassingen aan de motoren een flinke emissiereductie kunnen bereiken. We kunnen hiermee bijvoorbeeld de reductiedoelstellingen van de Rotterdamse haven wellicht een impuls geven." De proef startte eind 2013 en duurt een klein jaar.

PROEF MET BIODIESEL

De samenwerking met KLM en SkyNRG is een ander initiatief dat is voortgekomen uit de Meet the Buyer-sessie. Boskalis medewerkers maken heel wat vliegreizen naar buitenlandse kantoren en projecten. KLM is onze voorkeursluchtvaartmaatschappij. De link naar dit keteninitiatief was daardoor snel gelegd. SkyNRG wil de productie en beschikbaarheid van biobrandstoffen voor de luchtvaart een stevige impuls geven. De uitdaging voor SkyNRG is dat

economische haalbaarheid van de biobrandstof – die bestaat uit 70% conventionele diesel en 30% afgewerkt frituurvet – valt of staat met voldoende afzet. Zelf gebruikt KLM een klein deel van het beschikbare volume. Om biobrandstoffen concurrerend te laten zijn met de traditionele brandstoffen, zoekt SkyNRG daarom naar verbreding van de afzetmarkt.

Rijnsdorp: "We hadden richting KLM ook kunnen kiezen voor het afkopen van onze milieu-impact maar participeren in een structurele oplossing heeft onze voorkeur. Wij hebben toegezegd gedurende ongeveer een halfjaar een proef te doen op een aantal van onze vrachtauto's. We nemen daarvoor 250.000 liter biobrandstof af. Ook in deze pilot staat de technische prestatie van het materieel centraal. Mocht de proef succesvol zijn dan behoort de uitrol op een van onze schepen tot de mogelijkheden."

SkyNRG CEO Dirk Kronemeijer: "Boskalis ondersteunt ons bij het verbeteren van onze groeiende trackrecord in deze duurzame dieselbrandstof. Door het uitbouwen van onze know-how en het creëren van een meer kritische schaal zijn we beter in staat onze doelstelling te realiseren en de prijsconcurrentie met fossiele brandstoffen aan te gaan."

ONZE SOCIALE PRESTATIES

24 **BELEID EN DOELSTELLINGEN**

25 **VEILIGHEID**

28 **ONTPLOOIING & WELZIJN**

32 **SAMENSTELLING
PERSONEELSBESTAND**

BELEID EN DOELSTELLINGEN

Onze werkzaamheden kennen een relatief hoog risicoprofiel. Veiligheid van onze medewerkers en die van onze onderaannemers is een van onze kernwaarden en heeft de hoogste prioriteit. Onze centrale veiligheidsdoelstelling is No Injuries, No Accidents (*NINA*).

Onze industrie heeft een kapitaal- en kennisintensief karakter en vereist goed gekwalificeerde en ervaren professionals. Zij zijn voor ons onmisbaar om ons werk goed te kunnen uitvoeren en dragen bij aan onze leidende marktpositie. Boskalis is permanent in beweging. We groeien niet alleen in omvang, maar ook in de breedte en wij bieden steeds meer diensten aan. Investeren in de ontwikkeling en competenties van onze medewerkers is dan ook een van de speerpunten van onze corporate strategie.

Wij zetten ons tevens actief in voor een organisatiecultuur die motivatie, werkplezier en betrokkenheid bevordert. Ook een goede CSR-reputatie heeft een positieve invloed om mensen te behouden en aan te trekken.

Om ook in de toekomst op genoeg talentvolle en gekwalificeerde medewerkers te kunnen rekenen, onderhouden we goede relaties met diverse kennisinstututen. Ook presenteren we ons, naast aanwezigheid op relevante beurzen, steeds breder online en via de sociale media.

Human resources (HR) valt direct onder de verantwoordelijkheid van de voorzitter van de Raad van Bestuur, die de beleidsmatige en operationele taken delegeert aan de Directeur HR.

VEILIGHEID

Onze centrale veiligheidsdoelstelling is No Injuries, No Accidents (*NINA*). Dat is ook de naam van ons vooruitstrevende veiligheidsprogramma dat veel positieve aandacht trekt binnen en buiten de industrie en bij onze klanten. *NINA* gaat niet louter om procedures maar creëert eigenaarschap en beleving. Het programma spreekt elke medewerker aan op zijn of haar bijdrage aan veiligheid en maakt veiligheid openlijk bespreekbaar. Vijf kort en krachtig geformuleerde waarden met vijf ondersteunende regels geven de kaders aan en helpen incidenten voorkomen. Ook het veiligheidsbewustzijn bij Dockwise staat op een hoog peil. De veiligheidsrapportage van Dockwise is in dit hoofdstuk nog een apart onderdeel. Het is onze ambitie om in 2014 het SHE-Q-beleid van Dockwise te integreren en een aanvang te maken met de uitrol van *NINA*.

NINA GOES OFFSHORE

Overeenkomstig de in 2012 uitgesproken ambitie stond in 2013 de invoering van *NINA* centraal bij Boskalis Offshore, waarin verschillende onderdelen van Boskalis en SMIT zijn samengevoegd. Met de aftrap van de campagne *NINA goes offshore* in mei 2013 werd duidelijk dat ook Boskalis Offshore voortaan de *NINA*-aanpak volgt. In 2013 is ter voorbereiding op de introductie van *NINA* met medewerkers uit het middenkader van Boskalis Offshore, die een grote rol spelen in dagelijkse besluitvorming, gesproken over veiligheid. Vervolgens is het trainings-traject opgestart. Nadat eerst de top vijftig van het management een training had afgerond, werd de aftrap door de Raad van Bestuur gegeven waarna alle medewerkers van de staf en het middenkader trainingen kregen. Zowel op het hoofdkantoor als aan boord van de schepen en in de buitenlandse kantoororganisaties hebben trainingen plaatsgevonden.

Met de introductie van *NINA* kan Boskalis zich nu ook aan opdrachtgevers in de offshore markt profileren als betrouwbare en veilige partner. Dit bleek in 2013 al een factor van betekenis bij het Dabrat project voor Maersk Oil. Op twee van de grootste

VEILIGHEIDSVERKLARING

De veiligheid van onze medewerkers is voor ons een kerndoel. Zij zijn immers ons belangrijkste werkkapitaal. Ons doel: No Injuries No Accidents. *NINA* ligt verweven in onze bedrijfscultuur en wordt ondersteund door 'Values & Rules'. Alle werknemers, inclusief onze onderaannemers, worden verplicht deze 'Values & Rules' in acht te nemen.

VALUES	RULES
<ul style="list-style-type: none"> IK BEN VERANTWOORDELIJK VOOR MIJN EIGEN VEILIGHEID IK ATTENDEER ANDEREN OP VEILIG WERKEN IK NEEM MAATREGELEN BIJ ONVEILIGE ACTIVITEITEN. ZO HOOG ONDERBREEK IK DE WERKZAAMHEDEN IK ACCEPTEER FEEDBACK OVER MIJN VEILIGHEIDSGEDRAG, ONGELUCHT RANG EN FUNCTIE IK MELD ALLE ONGEVALLEN, INCLUSIEF BIJNA-ONGEVALLEN, OM ANDEREN TE INFORMEREN EN HIERVAN TE LEREN 	<ul style="list-style-type: none"> MAAK EEN RISICOMANALYSE VOOR ALLE PROJECTEN, DELVENDE MATERIEEL EN WERKLOCATIES VRAAG EEN WERKVERBODING AAN VOOR WERKZAAMHEDEN MET EEN BIJZONDER GEVAAR MAAK EEN TAARRISICOMANALYSE (TRA) VOOR GEVAARLIJKE NIET-ROUTINEMATIGE WERKZAAMHEDEN WEES OP DE HOOGTE VAN RISICO'S EN BEVEILIGINGSMATREGELEN ZORG DAT U FIT BENT OM TE WERKEN EN DEBAS DE VERGISTE PERSOONLIJKE BESCHERMINGSDOELEN

WWW.BOSKALIS-NINA.COM

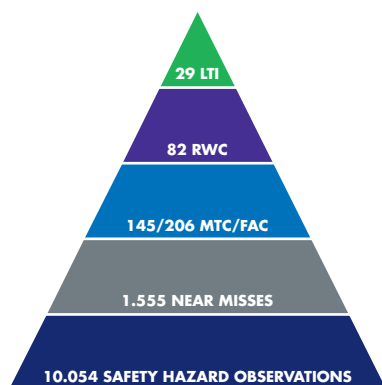
Diving Support Vessels kregen alle ongeveer tachtig Subsea-medewerkers aan boord van deze offshore schepen een introductie en speciale training. De aanpak werd door de opdrachtgever zeer gewaardeerd.

NINA WERKT

De cijfers zijn overtuigend: *NINA* werkt. Sinds de introductie is de ongevallenfrequentie LTIF met ruim 80% gedaald (van 0,67 naar 0,11). Het LTIF-percentage (Lost Time Injury Frequency) geeft het aantal ongevallen met verzuim per 200.000 gewerkte uren aan. Preventie is een belangrijk onderdeel van veiligheidsbewustzijn. In 2011 hebben wij de zogenoemde Safety Hazard Observation Cards (SHOC) breder geïntroduceerd. Hiermee kunnen medewerkers gevaarlijke situaties melden. Het aantal SHOC-meldingen in 2013 bedroeg 10.054 (2012: 3.800). Daarnaast zijn er 1.555 near misses gerapporteerd (2012: 210). SHOC- en near misses-meldingen zien wij als een maatstaf voor de proactieve veiligheidsbeleving in de organisatie. *NINA* stimuleert dergelijke situaties te melden, zodat we proactief kunnen bijsturen.

Ondanks het relatief hoge risicoprofiel dat samenhangt met onze werkzaamheden en ondanks de recente groei van ons bedrijf is het LTIF-cijfer gedaald van 0,26 in 2012 naar 0,11 in 2013. In de bijlage is een gedetailleerd overzicht opgenomen.

INCIDENTMELDINGEN BOSKALIS

LTI = Lost Time Injury

MTC = Medical Treatment Case

RWC = Restricted Workday Case

FAC = First Aid Case

INCIDENTMELDINGEN

De top van de meest voorkomende incidenten is in lijn met onze industrie: struikelen, vallen en uitglijden blijft op nummer één. Daarnaast is het aantal beknellingen relatief hoog, met name aan handen en vingers. Ook hier zien we dat na de introductie van *NINA* de frequentie van de ongevallen daalt en de impact ervan afneemt. Ofwel er gebeuren minder ernstige ongevallen met (zwaar) letsel.

Het aantal meldingen van incidenten neemt toe en dan vooral de zogeheten pro-actieve meldingen van near misses en gevaarlijke situaties (SHOC's). Dit betekent dat het bewustzijn groeit, dat iedereen goed uit de voeten kan met het meldingssysteem SIRE en dat iedereen inziet dat melden belangrijk is. Immers, alleen dan kan informatie gedeeld worden om in de toekomst herhaling te voorkomen.

De bovenstaande grafiek laat zien dat het aantal incidentmeldingen, beginnend bij de SHOC's en eindigend bij LTI's, steeds meer de vorm krijgt van een piramide.

MEDEWERKERSBETROKKENHEID EN TRAINING

We betrekken management en medewerkers op allerlei manieren bij het veiligheidsdenken in onze organisatie. In alle vergaderingen van managementteams wordt uitgebreid stilgestaan bij de voortgang en uitdagingen met *NINA*. De OR heeft een commissie Veiligheid, Gezondheid, Welzijn en Milieu waarin *NINA* een vast agendapunt is. In de interactieve *NINA* trainingen en workshops krijgen medewerkers de gelegenheid hun feedback te geven op het programma en hun ervaringen te delen. Via een grote diversiteit aan Lessons Learned sessies, trainingen en communicatiemiddelen besteden wij continu aandacht aan de

veiligheidsverbetering. Op www.boskalis.com/NINA en via de maandelijkse *NINA* at work-bulletins worden ervaringen van medewerkers gecommuniceerd. Ook kunnen zij suggesties voor verbetering aangeven. Communicatie over veiligheid vindt verder plaats met behulp van periodieke interne veiligheidsbulletins als Safety Matters en Safety Newsflash en de diverse personeelsbladen. Onze projecten starten altijd met een *NINA*-startup meeting. Er worden dan projectspecifieke veiligheidsdoelstellingen met het projectteam vastgesteld en mogelijke veiligheidsrisico's besproken, hoe daarmee om te gaan en op welke wijze *NINA* op de agenda wordt gehouden. Waar nodig richt de aandacht zich ook op de omgeving van een project en hoe we de veiligheid voor omwonenden en derden kunnen waarborgen. Behalve onze eigen medewerkers zijn hierbij vaak ook de vertegenwoordigers van de klant en onderaannemers aanwezig.

In 2013 zijn *NINA* reflectiesessies geïntroduceerd. Leidinggevend van projecten en schepen en medewerkers van de stafafdelingen van kantoor en de directie hebben in open en interactieve bijeenkomsten ervaringen gedeeld. Doel is om van elkaar te leren zowel van de positieve ervaringen en ideeën als van de uitdagingen.

AUDITS

In 2013 hebben we 19 externe en 23 corporate SHE-Q-audits van projecten en kantoororganisaties en 50 externe en 31 interne ISM-scheepsaudits afgenomen waarbij *NINA* altijd aan de orde is gesteld. Voor de schepen zijn eveneens 29 externe MLC-inspecties uitgevoerd. Daarnaast vinden binnen de bedrijfsonderdelen nog kantoor- en projectaudits plaats door klanten.

ONDERSCHIEDINGEN

In 2013 heeft Boskalis meerdere onderscheidingen ontvangen:

- Boskalis International kreeg voor het geïntegreerde mijnbouwproject in Suriname een Certificate of Achievement uitgereikt wegens 1 miljoen gewerkte manuren zonder meldbaar incident.
- Zowel SMIT UK als Boskalis Westminster Limited kregen van de Royal Society for the Prevention of Accidents de Gold Award 2013 voor gezondheid en veiligheid op het werk.
- Het Ichthys-project in Australië kreeg schriftelijke erkenning van Saipem voor de professionele en zeer proactieve HSE-aanpak ten aanzien van het vervoer van stenen en het geotechnisch onderzoek bij dit project.
- De bemanning van de Baldur ontving de INPEX Safety Recognition Award voor hun strenge veiligheidsnormen en hun continue streven naar optimale veiligheid.

CERTIFICERING

Met certificering laten we zien dat we voldoen aan erkende veiligheidsnormen. Boskalis is voor vrijwel alle bedrijfsonderdelen gecertificeerd volgens ISM, ISO 9001, ISO 14001 en OHSAS 18001 of VCA voor de Nederlandse vestigingen. Een overzicht van de diverse certificeringen is te vinden in de bijlage.

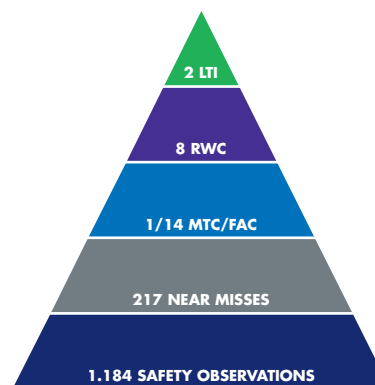
DOCKWISE

De prestaties van Dockwise op het gebied van gezondheid en veiligheid worden onder andere gemeten aan de hand van het soort en aantal gemelde incidenten. Deze meldingen kunnen betrekking hebben op vaartuigen, projecten of de kantooromgeving. Doel van het beleid blijft het geheel voorkomen van veiligheids- of beveiligingsincidenten (target: zero Lost Time Incidents).

OVERZICHT 2013

- Door de integratie van de cijfers van Fairstar is het totale aantal gewerkte uren gestegen van 5,3 miljoen tot 6,5 miljoen. Bovendien is de Dockwise Vanguard in de vaart genomen. Het aantal uren op onshore/offshore-projecten is eveneens gestegen doordat twee float-over projecten in de uitvoeringsfase zijn beland; hier zitten ook veel uren van onderaannemers bij.
- Het aantal ongevallen met verzuim (Lost Time Incidents, LTI's) bij Dockwise daalde fors, van vijf naar twee.
- Het LTIF-cijfer - het aantal ongevallen met verzuim per 200.000 gewerkte uren - stond aan het einde van het jaar op het historisch lage niveau van 0,06. Dit was mede dankzij het beperkte aantal LTI's en de stijging van het aantal gewerkte uren.
- De top van de meest voorkomende incidenten is: oogletsel, struikelen, vallen en uitglijden.
- Prestatie-indicatoren zijn van belang om de proactiviteit van de organisatie te controleren. De groei van het gebruik van STOP-cards (Safety Training Observation Program) en het aantal 'near miss'-meldingen geeft een positief signaal af voor wat betreft het veiligheidsbewustzijn.

INCIDENTMELDINGEN DOCKWISE

LTI = Lost Time Injury

RWC = Restricted Workday Case

MTC = Medical Treatment Case

FAC = First Aid Case

VEILIGHEIDSTRAINING

De trainingsmatrix bepaalt voor alle functies binnen Dockwise een minimumniveau voor kritieke HSES-activiteiten (gezondheid, veiligheid, beveiliging en milieu), specifieke functiecompetenties, algemene projecteisen en project-specifieke eisen met betrekking tot specifieke functies. Door de medewerkers te trainen en te motiveren op het gebied van veiligheid is de verwachting dat medewerkers en bemanningsleden proactiever veiligheidsgedrag laten zien, wat weer zal leiden tot betere veiligheidsprestaties.

ONTPLOOIING & WELZIJN

ONTPLOOIING

Boskalis helpt medewerkers om zich nieuwe vaardigheden eigen te maken of zich persoonlijk verder te ontwikkelen zodat ze mee kunnen groeien met de ontwikkeling van onze onderneming.

Onze activiteiten in de offshore sector zijn door de overnames van SMIT en Dockwise aanzienlijk gegroeid. Dit biedt ook volop loopbaanperspectieven voor onze medewerkers die bijvoorbeeld de overstap kunnen maken van Dredging naar Offshore Energy. Medewerkers geven aan hierin zeer geïnteresseerd te zijn. In ons Jaarverslag 2013 op pagina 43 gaan we hier nader op in.

Behalve belangrijk voor onze medewerkers zelf en voor de kwaliteit van ons werk zijn opleiding en ontwikkeling ook van belang voor de integratie. Managers van verschillende divisies vinden elkaar in de gezamenlijke trajecten en delen kennis en ervaring. Zo groeien er belangrijke nieuwe interne netwerken en ontstaat er kruisbestuiving tussen de diverse bedrijfsonderdelen.

Met behulp van ons HR-managementsysteem houden we overzicht van de trainingen en opleidingen die onze medewerkers hebben gevolgd. Zo hebben we voortdurend goed in beeld waar het opleidingsniveau goed op orde is en waar nog hiaten zitten. Met behulp van het systeem houden we tevens goed zicht op het competentieprofiel van onze medewerkerspopulatie en of deze in lijn ligt met onze strategie. Ontwikkelpunten die wij signaleren worden teruggekoppeld naar de mensen zelf, tijdens competentie- of functioneringsgesprekken en in het systeem opgenomen. 45% van de medewerkers krijgt een (half)jaarlijks beoordelingsgesprek. Bij de overige medewerkers ligt deze frequentie lager.

ONTWIKKELPROGRAMMA'S VOOR LEIDINGGEVENDEN

Leiderschap en persoonlijke ontwikkeling binnen de verschillende geledingen van onze organisatie is steeds een aandachtspunt. Boskalis loopt voorop in de branche met specifieke ontwikkelprogramma's voor leidinggevenden. Per jaar leggen we verschillende accenten. In 2013 is er veel aandacht besteed aan de ontwikkeling van onze senior managers en projectmanagers die in staat moeten zijn steeds complexere opdrachten tot een goed einde te brengen.

TRAINING EN OPLEIDING

We bieden een uitgebreid programma van trainingen en opleidingen en werken continu aan de uitbreiding en actualisering hiervan. Ons Boskalis Offshore Development Programma is verrijkt

met specifieke modules voor de offshore-industrie, waarmee wij de deelnemers binnen een jaar op het juiste niveau brengen. In 2013 hebben wij een groep van negen medewerkers door deze opleiding laten stromen. Ook is er in 2013 gewerkt aan een nieuwe trainingsmatrix voor Inland Infra. Een speciale Boskalis opleidingsgids die wereldwijd beschikbaar is, biedt het totaaloverzicht.

INTRODUCTIEPROGRAMMA

Onze nieuwe medewerkers krijgen een uitgebreid introductieprogramma waarin ook onze gedragscode aan de orde komt. Het programma is in 2013 vernieuwd en vertaald naar onze actuele, bredere dienstverlening, inclusief de Dockwise activiteiten. De nieuwe medewerkers krijgen zo een goed beeld van ons bedrijf.

TRAINEESHIPS

We werken ook actief aan interne doorstroming via eigen kweek. Boskalis biedt plaats aan trainees die onder begeleiding van een mentor in ons bedrijf worden opgeleid. Allerlei aspecten die van belang zijn komen aan bod. Ze maken kennis met een breed spectrum van onze bedrijfsvoering en volgen daarnaast opleidingsmodules om hun kennis te verrijken en persoonlijke vaardigheden te ontwikkelen. In 2013 zijn 19 trainees opgeleid. In 2013 heeft voor het eerst een groep young professionals op HBO/WO-niveau uit Griekenland, Portugal en Spanje een verkort traineeprogramma gevolgd voor de offshore.

ONDERWIJSINSTITUTEN

We hebben nauwe banden met onderwijsinstituten die onze vakgerichte of managementopleidingen verzorgen. Met Nederlandse maritieme opleidingsinstituten onderhouden we goede contacten met als doel potentiële medewerkers voor onze

werkvelden te interesseren. We geven er gastcolleges en bieden stageplaatsen aan. We bieden onze kennis aan om samen met technische universiteiten of HBO-opleidingen specifieke opleidingen te ontwikkelen. Vanuit de Vereniging van Waterbouwers zijn we betrokken bij de postdoctorale opleiding kust- en waterwerken. Ook hebben we met internationale scheepvaartcolleges, zoals die in de Baltische staten, Rusland en de Filipijnen, regelmatig contact.

WELZIJN

DUURZAME INZETBAARHEID

Duurzame inzetbaarheid van medewerkers blijkt een punt van zorg die wij delen met de vakbonden en de branche in Nederland. Dit vraagstuk is voor onze bedrijfstak tweeledig. Hoe zorgen we dat mensen langer doorwerken door het opschuiven van de pensioenleeftijd. Maar ook hoe wij omgaan met oudere medewerkers die lichamelijk belastende functies vervullen. In overleg met de Nederlandse vakbonden en brancheorganisaties is in 2013 afgesproken met een plan te komen voor duurzame inzetbaarheid.

CULTUURONDERZOEK

Door de komst van SMIT, MNO Vervat en Dockwise transformeert Boskalis van traditionele baggerbedrijf naar expert in maritieme infrastructurele oplossingen en diensten. Een goed verloop van de integratie is niet alleen een organisatorische opgave, het heeft ook een belangrijk cultureel aspect in zich waar wij aandacht aan schenken. Daarom hebben wij een cultuuronderzoek laten uitvoeren onder een dwarsdoorsnede van de onderneming. Centrale vraag hierbij was wat verbindt ons met elkaar en met onze klanten en andere stakeholders. Een belangrijke uitkomst is dat de bedrijven in culturele zin sterk op elkaar lijken. Wij zijn

een klantgerichte organisatie die graag meedenkt over de beste oplossingen voor hun maritieme infrastructurele vraagstukken. Medewerkers zijn trots dat zij bij ons bedrijf werkzaam zijn en geven aan de komende jaren voor ons te willen blijven werken. Er waren ook ontwikkelpunten die extra aandacht vragen. Zo kan de samenwerking tussen bedrijfssonderdelen beter.

ARBEIDSVOORWAARDEN

Wij voldoen met onze arbeidsvoorwaarden en arbeidsomstandighedenbeleid ruimschoots aan de richtlijnen van de ILO Maritime Labour Convention die gelden voor internationale rederijen. Dit geldt eveneens voor de Dockwise vloot. Ruim de helft van onze medewerkers valt onder een CAO. Het betreft het merendeel van het zeevarende en uitvoerende personeel. Voor staf en operationele staf gelden aparte regelingen die zijn vastgesteld in overleg met de medezeggenschap.

Wij kennen verschillende pensioenregelingen waarover uitgebreide informatie te vinden is in het overzicht 'Pensioenverplichtingen uit hoofde van toegezegde pensioenregelingen' op pagina's 99-103 van ons Jaarverslag 2013.

MEDEZEGGENSCHAP

Boskalis voert goed en structureel overleg met de medezeggenschap over actuele onderwerpen die onze medewerkers aangaan, volgens de wetgeving in de landen waar wij gevestigd zijn. In 2013 is veel aandacht besteed aan de integratie van Dockwise en MNO Vervat. De integratie met MNO Vervat is vrijwel volledig afgerond. De integratie met Dockwise is in volle gang. Uitgangspunt is een zorgvuldig proces, met ruime voorbereiding en tijd om elkaar en elkaars business te leren kennen. De medezeggenschap van zowel Boskalis als Dockwise is gedurende het gehele traject nauw aangesloten. Eind 2014 willen we de

integratie verder gestalte geven als de kantoormedewerkers van Dockwise verhuizen naar ons hoofdkantoor in Papendrecht. De impact op de gedwongen uitstroom van medewerkers door de integratie van Dockwise en MNO Vervat is beperkt. In de enkele gevallen dat wij afscheid moesten nemen van medewerkers zijn passende individuele regelingen getroffen.

PREVENTIE VAN (BEROEPS)ZIEKTEN

Boskalis opereert op een wereldwijde schaal met vestigingen en operaties. Om de werknemers zo gezond mogelijk te houden en het optreden van ziektes te voorkomen, zijn er verschillende preventieve maatregelen genomen. Om werknemers te beschermen tegen ziekten tijdens het verblijf in het buitenland, is een preventief systeem opgezet waaronder vaccinaties, (periodieke) medische keuringen, een anti-malariabeleid en een AIDS-preventieprogramma.

HULP AAN GETROFFEN FILIPIJNSE COLLEGA'S

De orkaan Haiyan die in november 2013 de Filipijnen trof, heeft ook binnen Boskalis voor grote ontzetting gezorgd. De Raad van Bestuur besloot aan de direct getroffen medewerkers zorg op maat aan te bieden en hen rechtstreeks financieel te ondersteunen om het leed als gevolg van de verwoestingen enigszins te verzachten. Binnen Boskalis is een coördinator aangewezen die toeziet op de zorgvuldige uitvoering van het hulpprogramma. In de thematekst op pagina 34-35 gaan we hier nader op in.

SAMENSTELLING PERSONEELS- BESTAND

Om nu en in de toekomst op genoeg talentvolle en gekwalificeerde medewerkers te kunnen rekenen is een evenwichtige samenstelling van ons personeelsbestand van belang. Met behulp van ons HR Managementsysteem krijgen we een goed inzicht in onze medewerkerspopulatie en zijn we in staat goed te reageren op ontwikkelingen.

MEDEWERKERSBESTAND

Eind 2013 bestond het totale medewerkersbestand van de groep, inclusief ons deel in deelnemingen, uit 10.977 medewerkers (2012: 15.653 medewerkers). De afname wordt vooral verklaard door de verkoop van ons 40% belang in Archirodon medio 2013.

Daarentegen zijn de personeelsaantallen van Dockwise (ultimo 2013 1.119) dit jaar voor het eerst meegenomen in het totaal. Hoewel het totaal aantal medewerkers, gecorrigeerd voor deze effecten, relatief stabiel is, zijn op landenniveau grotere fluctuaties zichtbaar. Deze verschillen worden met name veroorzaakt doordat van jaar tot jaar projectactiviteiten in landen toenemen en afnemen. Voorbeelden zijn Nigeria, Mexico, Panama en Suriname waar een afname zichtbaar is, terwijl Australië en België daarentegen weer een toename vertonen. Ook het aantal Filipijnse medewerkers is gestegen als gevolg van het in de vaart nemen van nieuw materieel.

De integratie van de Dockwise HR-data in onze rapportagesystemen was in 2013 nog niet afgerond. In de onderstaande detailanalyse nemen wij Dockwise derhalve niet mee.

CONTRACTVORM

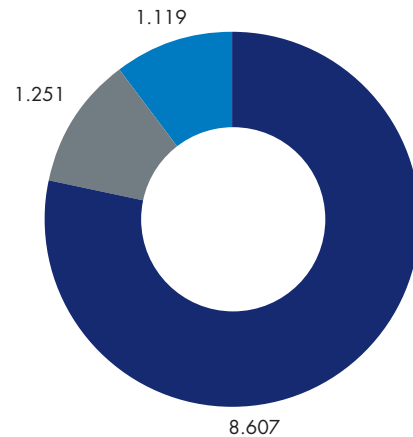
Van onze medewerkers heeft 65% een vaste aanstelling, en ligt daarmee iets lager ten opzichte van 2012 (68%). Hiermee behoudt Boskalis een stevige basis voor de continuïteit van haar activiteiten en een solide borging van kennis en ervaring binnen de eigen organisatie. Het aantal tijdelijke- en projectdienstverbanden stelt Boskalis in staat om mee te bewegen met de dynamiek die zich voordoet in de verschillende markten en in de omvang van projecten wereldwijd. Vooral in landen waar wij veel projecten uitvoeren, zoals in Australië en Brazilië, is het aantal tijdelijke contracten naar verhouding hoog (respectievelijk 79% en 81% bij Dredging in 2013).

DIVERSITEIT

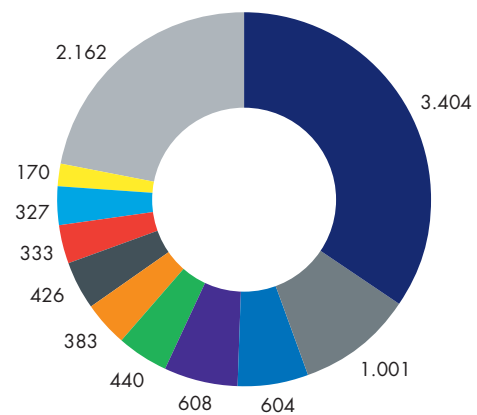
Het internationale karakter van Boskalis blijkt ondermeer uit de vele nationaliteiten van onze medewerkers. Onze medewerkers zijn afkomstig uit 88 landen, met zwaartepunten in Europa, Zuid-Afrika en Singapore.

We hebben een relatief hoog aantal mannelijke medewerkers en relatief weinig parttimers. De verdeling tussen mannen en vrouwen

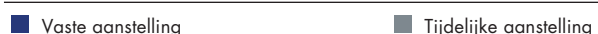
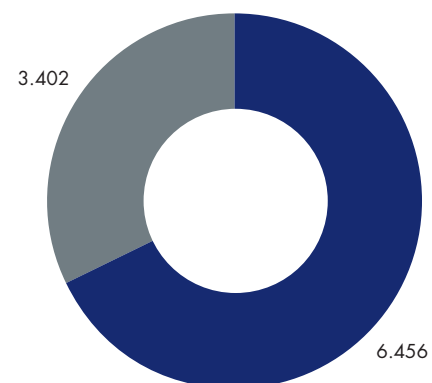
PERSONEELSBESTAND, INCLUSIEF ONS DEEL BIJ DEELNEMINGEN

AANTAL MEDEWERKERS NAAR LAND

CONTRACTVORM MEDEWERKERS

en tussen fulltime en parttime medewerkers ligt bij Boskalis in lijn met de aard van ons werk. We zijn voor een groot deel een projectenorganisatie waarin wij wereldwijd technisch, financieel en maritiem geschoolde medewerkers voor langere duur uitzenden naar veelal afgelegen projecten. Voor vrouwen blijkt de uitzending naar projecten minder aantrekkelijk en bij parttimers minder voor de hand liggend. De verhouding man-vrouw lag in 2013 op respectievelijk 92%-8%, dit is in lijn met 2012. Daar waar er sprake is van werkzaamheden bij vaste entiteiten en met een structureel karakter komt de deelname van vrouwen hoger uit. Op het Boskalis hoofdkantoor lag de verhouding man-vrouw van het management en kantoorpersoneel in 2013 op 75%-25%. Het percentage parttimers van de groep kwam in 2013 uit op 4%.

LEEFTIJDOPBOUW

De leeftijdsopbouw binnen Boskalis is evenwichtig. Bijna driekwart van onze medewerkers is jonger dan 50 jaar. Ruim de helft (55%) valt in de leeftijdscategorie van 30 tot 50 jaar. Deze leeftijdsverdeling brengt met zich mee dat er een goede bezetting van functies is op zowel junior, medior als senior niveau. Ook leidt de huidige leeftijdsverdeling tot een beheersbare uitstroom als gevolg van pensionering.

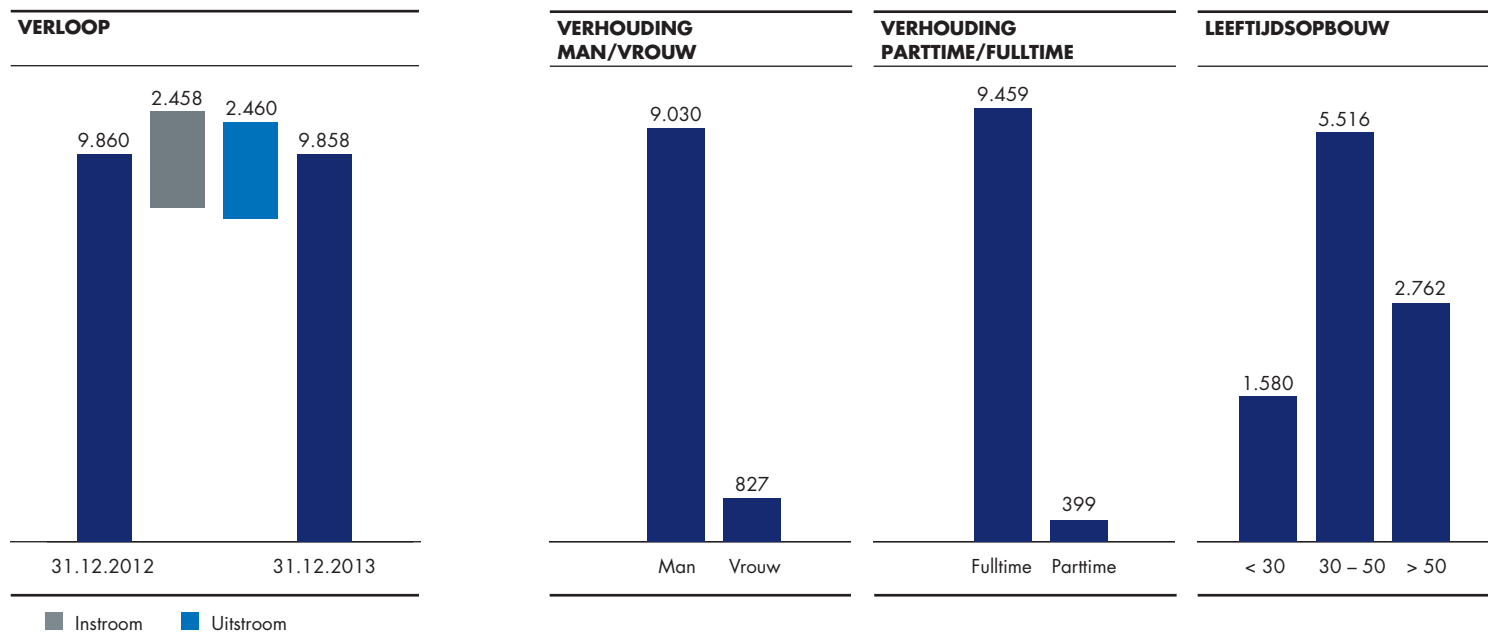
FUNCTIEGROEPEN

De verhouding operationele medewerkers (vloot, werven en projecten), ten opzichte van management en staf is, evenals voorgaande jaren, stabiel op 79%-21%. Deze verhouding is in lijn met het karakter van het bedrijf en de aard van de activiteiten en het ingezette materieel. Op het hoofdkantoor in Nederland werken naar verhouding de meeste managers en stafmedewerkers.

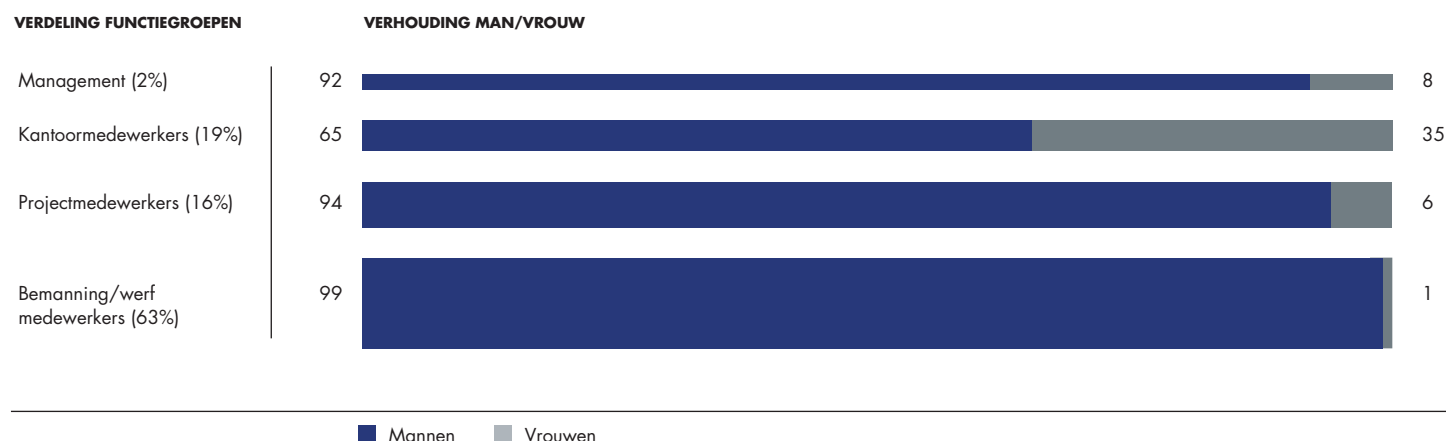
VERLOOP

In 2013 hebben wij 2.458 nieuwe medewerkers mogen verwelkomen. Gecorrigeerd voor de verkoop van Archirodon hebben 2.460 medewerkers Boskalis verlaten.

Het projectmatige karakter van onze werkzaamheden, waarbij per persoon soms meerdere contracten per jaar worden afgesloten, brengt met zich mee dat het verloop hoog lijkt, maar zich feitelijk op een goed beheersbaar niveau bevindt. Daar waar er sprake is van activiteiten met een structureel en langdurig karakter liggen verloopcijfers beduidend lager.

FUNCTIEGROEPEN VERHOUDING MAN/VROUW IN 2013 (IN %)

HULP AAN GETROFFEN FILIPIJNSE COLLEGA'S

De orkaan Haiyan die in november 2013 de Filipijnen trof, heeft ook binnen Boskalis voor grote ontzetting gezorgd. Op de wereldwijd opererende vloot van zowel Boskalis als dochterondernemingen SMIT, Smit Lamnalco en Dockwise werkt een groot aantal Filipijnse medewerkers die veelal langjarig aan de onderneming verbonden zijn.

DIRECT CONTACT

Direct nadat de gevolgen van de ramp bekend werden, is contact gezocht met de Filipijnse medewerkers die woonachtig zijn in het getroffen gebied en die ten tijde van de ramp aan boord van de schepen en/of in de Filipijnen verbleven. Na een inventarisatie is gebleken dat van de 170 Filipijnse medewerkers die in het getroffen gebied wonen er ongeveer 70 direct getroffen zijn door de gevolgen van de ramp. In de meeste gevallen zijn hun woningen geheel of gedeeltelijk verwoest.

HULP

CEO Peter Berdowski: "Toen Haiyan in november over de eilandenarchipel raasde, leidde dat tot grote onzekerheid aan boord van tientallen Boskalis-schepen. Er zaten mensen op hun schip, mijlenver van huis. Ze hoorden dat vreselijke nieuws en probeerden dadelijk naar huis te bellen. Maar dat was onmogelijk. De onzekerheid die daarop volgde, was voor hen echt dramatisch."

Boskalis heeft, toen de eerste contouren van de ramp zichtbaar werden, alle medewerking verleend om de medewerkers zo snel mogelijk te repatriëren. "Onze mensen wilden naar huis, naar hun familie. Gelukkig weten we nu dat er geen slachtoffers zijn gevallen onder de familie van onze bemanning. Toch was de schade voor een zeventigtal medewerkers enorm. Op de Filipijnen wonen vaak hele families bij elkaar onder een dak. In veel gevallen zijn zelfs hele huizen weggevaagd."

Boskalis heeft vervolgens geïnventariseerd hoe groot de persoonlijke schade van iedereen was en heeft USD 252.000 overgemaakt aan de zeventig Filipijnse medewerkers.

SAAMHORIGHEID

De Raad van Bestuur van Boskalis heeft niet lang hoeven nadenken over de gift. Peter Berdowski: "Dit bedrijf is gestoeld op de saamhorigheid die eigen is aan teams die op de schepen werken. Daar zijn wij ook trots op en dat willen we ook uitdragen. Iedereen heeft echt meegeleefd met deze collega's. Het is dan ook vanzelfsprekend dat je iets wilt doen. Deze gift hoort in onze ogen bij goed werkgeverschap."

CRISTOPHER HALLADO**PIPE OPERATOR** op de **ORANJE**Inwoner van **ARANAS, BALETE** in de provincie **AKLAN**

“Ik was met verlof en stond in Manila op mijn vlucht naar huis te wachten toen de tyfoon over het land raasde. Daardoor zat ik vier dagen lang in Manila vast want er gingen geen vluchten en de stroom was uitgevallen. Ik maakte me grote zorgen over mijn vrouw en zoons en kon niet naar huis. Toen ik eindelijk in mijn dorp aankwam, was het verschrikkelijk; zoveel schade en er was helemaal geen elektriciteit. Gelukkig kon mijn gezin onderdak vinden bij familie. We hebben het geld dat we van Boskalis kregen gebruikt om het dak te herstellen en andere reparaties uit te voeren. Ik kreeg ook extra verlof zodat ik alles op orde kon krijgen en wat langer bij mijn gezin kon blijven. Ik wilde hen gewoon niet zo maar achterlaten. De hulp van Boskalis heeft veel betekend voor mij en mijn gezin. Toen ik wegging waren veel huizen nog zwaar beschadigd en pas zo’n drie maanden na de ramp kreeg het dorp weer stroom!”

MARTIN BURERES**2ND DREDGEMASTER** op de **TAURUS**Inwoner van **BO AMAHIT, BARUGO** in de provincie **LEYTE**

“Ik was thuis toen die verschrikkelijke storm over kwam razen, ik dacht echt dat mijn laatste uur geslagen was. Ik zal het nooit vergeten. Ik was thuis met mijn baby van acht maanden en mijn ouders: mijn moeder van 83 en mijn vader die bijna 89 is. Gelukkig ligt mijn dorp 7 km van de kust dus het water kwam tenminste niet tot aan ons huis zoals bij anderen wel het geval was. Veel houten huizen zijn totaal verwoest maar wij hebben geluk gehad. Alleen aan ons dak was er veel schade maar iedereen was veilig. Een week later hadden we nog steeds geen stroom, de communicatie lag plat en er dreigde zelfs voedsel-schaarste. Van het geld dat we van Boskalis hebben gekregen hebben we een generator gekocht en reparaties aan het huis verricht; dit heeft enorm geholpen. Sommige mensen in mijn dorp zaten drie maanden na de storm nog steeds zonder stroom.”

ONZE MILIEUPRESTATIES

38 **BELEID EN DOELSTELLINGEN**

39 **ECO-ENGINEERING**

44 **MILIEUVRIENDELIJK
MATERIEEL**

BELEID EN DOELSTELLINGEN

'Environmental excellence' wordt steeds belangrijker bij het duurzaam beheren en ontwikkelen van kwetsbare rivier-, delta- en kustgebieden in de wereld. Juist daar vindt een belangrijk deel van onze activiteiten plaats. Daarnaast gaan mijnbouwbedrijven en olie- en gasmaatschappijen steeds verder in hun zoektocht naar erts, olie en gas; ook in kwetsbare gebieden. Wij willen in onze industrie toonaangevend zijn met het bieden van duurzame oplossingen en blijven binnen en buiten onze onderneming continu investeren in onze kennis en expertise met ruim 100 ingenieurs en ecologen van onze R&D-afdeling en ons eigen ingenieursbureau Hydronomic. Verder werken we op dit gebied samen met universiteiten en kennisinstellingen en investeren we voortdurend in fundamenteel en toegepast onderzoek.

Ons milieubeleid en onze doelstellingen zijn gericht op die aspecten waar we de meeste waarde kunnen toevoegen: door de investering in en toepassing van een milieuvriendelijke vloot die bestaat uit 1.100 eenheden, het aanbieden van milieuvriendelijke werkmethodes en technieken en door de inzet van onze eco-engineering expertise op onze projecten en contracten.

Onze ISO 14001 certificering, die vertaald is in heldere en praktische richtlijnen, geeft aan dat de toepassing en verbetering van onze milieuprestaties permanente aandacht heeft.

Boskalis is een van de initiatiefnemers van het Building with Nature innovatieprogramma waarvan fase 1 in de periode 2008-2012 werd uitgevoerd en waarmee een totale investering is gemoeid van EUR 30 miljoen. Het programma is nu de tweede fase ingegaan als onderdeel van het Topsectorenbeleid van de Nederlandse overheid. Ook daarin investeert Boskalis. Het gaat hierbij enerzijds om het benutten van het ecosysteem en de daarin aanwezige dynamiek, anderzijds om het creëren van nieuwe kansen voor ecologie en natuur. Dit vergt een fundamenteel andere aanpak van projecten. Er wordt gewerkt in interdisciplinaire projectteams, die het natuurlijk systeem als vertrekpunt nemen voor een ontwerp en vanaf het begin zoeken naar meerwaarde voor alle betrokken partijen. Daarbij wordt de nadruk gelegd op het gedeelde belang en synergie, in plaats van op verschillen en polarisatie. De jaren van onderzoek en ontwikkeling heeft veel kennis opgeleverd over eco-engineering, ofwel bouwen met de natuur.

Voor het Ruimte voor de Rivier project in Deventer worden zes nevengeulen aangelegd langs de IJssel.

TASKFORCE ECO-ENGINEERING

De in 2012 door de groepsdirectie opgerichte Taskforce Eco-Engineering heeft als doelstelling Boskalis te profileren als vooruitstrevende en innovatieve speler in eco-engineering en ons kennisnetwerk verder uit te bouwen. Naast ons eigen ingenieursbureau Hydronic zijn alle activiteiten op managementniveau vertegenwoordigd in de taskforce om ervoor te zorgen dat eco-engineering meegenomen wordt in de projectontwikkeling, aanbidding en uitvoering. In 2013 is de taskforce eenmaal bijeengewoest.

SUCCESSVOLLE TOEPASSING

Een succesvolle toepassing van eco-engineering is alleen mogelijk als ook onze klanten bereid zijn om het concept te omarmen en projecten op te pakken. Vooralsnog zijn het met name onze klanten in het high-end segment van de markt die daarvoor open staan. We promoten het concept actief bij al onze klanten door aan te tonen dat eco-engineering niet alleen meerwaarde oplevert voor natuur en milieu. Projecten kunnen vaak ook sneller en goedkoper gerealiseerd worden doordat die kennis meegenomen kan worden in de vergunningstrajecten en overleg met belanghebbenden. Daarmee komen projecten binnen bereik die vroeger niet haalbaar waren.

Het is van belang dat we kunnen laten zien dat eco-engineering in de praktijk tot succesvolle toepassingen heeft geleid. Enkele voorbeelden:

KUSTBESCHERMING DOOR CREATIE VAN EEN DYNAMISCH NATUUR- EN RECREATIEGEBIED

In 2011 is de Nederlandse kust uitgebreid met een uniek stuk nieuwe natuur dat Nederland tegen de zee beschermt: De Zandmotor. De Zandmotor is een schiereiland van liefst 21,5 miljoen m³ zand. Door wind, golven en zeestroming verspreidt het zand zich geleidelijk langs de Zuid-Hollandse kust tussen Hoek van Holland en Scheveningen. Hierdoor verandert de Zandmotor van vorm en zal hij uiteindelijk opgaan in nieuwe duinen en een breder strand. Op deze manier blijft de kust veilig en ontstaat tegelijkertijd een dynamisch natuur- en recreatiegebied. De Zandmotor trekt veelvuldig de belangstelling van kustbeheerders en projectontwikkelaars uit binnen- en buitenland.

GROOTSCHEEPSE KORAAALRELOCATIE JAMAICA

Voor de bouw van de Falmouth Cruise Ship Terminal op Jamaica moesten aan beide zijden van het aan te passen toegangskanaal grote koraalriffen worden verplaatst. Tijdens het werken rondom de koralen is er veel contact geweest tussen experts op het gebied van deze ecosystemen. In een periode van 8 maanden hebben getrainde duikers uit een gebied groter dan 11 hectare meer dan 140.000 koraalkoloniën succesvol verplaatst. (Zie ook de case study op www.boskalis.com/csr).

ZACHTE EN GROENE WATERKERINGEN ROND RIVIEREN

De aanleg of verhoging van dijken ter bescherming tegen hoge waterstanden in de rivieren is een bewezen concept. In Nederland hebben we daar veel ervaring mee. Hogere dijken betekenen vaak ook meer weerstand van omwonenden die hun omgeving zien veranderen. Daarom zoeken we waar mogelijk andere oplossingen. In de Noordwaard hebben we bijvoorbeeld een wilgenbos aangeplant voor de bestaande dijk. Door de wilgen jaarlijks goed te snoeien krijgen ze sterke en lange wortels en kunnen ze naar verwachting tot 80 procent van de energie van de golven breken. Deze natuurlijke oplossing is ook goedkoper in aanleg en onderhoud.

BESCHERMING VAN WALVISSEN IN GABON

In Gabon was Boskalis in 2013 betrokken bij de aanleg van een nieuw industriegebied. De bescherming van het mariene milieu was een grote uitdaging op dit project. Belangrijk aandachtspunt: het voorkomen van (geluids)overlast voor walvissen. Over de gekozen oplossing kunt u meer lezen in de thematekst op pagina's 42-43 in dit verslag).

KENNISDELING

Boskalis deelt haar kennis over eco-engineering met andere geïnteresseerde (markt)partijen. Zo zijn we, samen met 15 offshore contractors, engineering-bedrijven, kennisinstututen en Arctische consultants, in februari 2012 gestart aan een Joint Industry Project (JIP) om tot aanbevelingen te komen voor richtlijnen voor veilig, betrouwbaar en duurzaam werken in het Arctisch gebied. De focus lag op het installeren van drijvende en vaste platforms en aanleggen van pijpleidingen en op baggerwerkzaamheden. Daarnaast stonden meer algemene activiteiten centraal, zoals het voorspellen en monitoren van weersomstandigheden, het inschatten van de invloed van activiteiten op het milieu, logistiek, voorbereiding van apparatuur en gezondheids- en veiligheidsmanagement. Eind 2013 is het handboek 'Arctic Guide Report Challenges & Recommendations' opgeleverd. We hopen hiermee een bijdrage te kunnen leveren aan de maatschappelijke discussie over de aanleg van infrastructuur in dit gebied.

Tevens gaan we in Nederland op een aantal eco-engineering-projecten zichtbaar maken dat brandstofbesparende maatregelen niet alleen economische maar ook milieuwaarde opleveren. Hierover willen we het gesprek aangaan met opdrachtgevers. (Zie kadertekst CO₂-Prestatieladder verder in dit hoofdstuk.)

ECO-ENGINEERING IN GABON

In Gabon heeft Boskalis in 2013 gewerkt aan de aanleg van een nieuw industriegebied. De bescherming van het mariene milieu was een grote uitdaging op dit project. Belangrijk aandachtspunt: het voorkomen van (geluids)overlast voor walvissen, want de baai van Cap Lopez is een belangrijk overwinteringsgebied voor bultruggen.

Port Gentil is de tweede havenstad van Gabon. De regering heeft hier een gebied van 1.500 hectare aangewezen als industrieel vrijhandelsgebied. De eerste activiteit werd de ontwikkeling van de Gabon Fertilizer Company (GFC), waarvoor een landaanwinning van tachtig hectare werd verwezenlijkt. Als belangrijkste financier van GFC hanteerde de International Finance Corporation (IFC), een onderdeel van de Wereldbank, strenge eisen op milieugebied.

ANDERHALF JAAR VOORBEREIDING

“Aan het project ging anderhalf jaar van voorbereiding, studies en milieueffectrapportages vooraf,” vertelt Annemiek Hermans, die als environmental engineer werkzaam is bij Hydronamic, het eigen ingenieursbureau van Boskalis. Samen met haar collega’s Stefanie Ross en James Brocklehurst begeleidde zij de milieuaspecten van het project. “Er bestond nauwelijks documentatie over dit gebied, maar er was grote bezorgdheid over de gevolgen van de baggerwerken. Een speciaal punt van zorg betrof de bulrugwalvissen,” zegt Stefanie.

DE ECOLOGISCHE UITDAGING

Sinds het internationale verbod op de walvisjacht is de wereldwijde populatie bulruggen gestegen tot ongeveer 60.000. Ze verblijven een deel van het jaar binnen de poolcirkels, waar ze hun voedselreserves opbouwen. Als het strenger gaat vriezen zwemmen ze duizenden kilometers naar verschillende tropische locaties om te overwinteren, te paren en te baren. “De baai van Cap Lopez bij Port Gentil wordt ieder jaar bezocht door wat wij de ‘subpopulatie B1’ van de bulrugwalvissen noemen,” zegt James. “Omdat deze locatie voor de bulruggen zo belangrijk is waren maatregelen nodig om verstoring te voorkomen. De twee hoofdpunten daarbij waren: het tegengaan van de mogelijke geluidsoverlast die onder water veroorzaakt zou kunnen worden door het baggermaterieel. Daarnaast gebruiken de walvissen de onderwaterhellingen van de baai om hun jongen te beschermen en te voeden. Het was dus zaak om de oorspronkelijke vorm van de baai te bewaren.”

DE ECO-ENGINEERING OPLOSSING

Tijdens de voorbereidingsfase werd een creatieve oplossing bedacht om het geluidsniveau tot een minimum te beperken en tevens de vorm van de baai nauwelijks aan te tasten. “Je zou de gekozen oplossing een ‘geluidswal onder water’ kunnen noemen,” vertelt Annemiek. “In plaats van het zand te winnen uit een groot oppervlak van de zeebodem werd ervoor gekozen om een onderzeese lagune te baggeren. Dankzij die aanpak bleven de hellingen van de baai vrijwel onaangetast.”

De environmental engineers namen diverse initiatieven om vast te stellen of de aanpak ook voldoende effect zou hebben op het onderzeese geluidsniveau. “Op verschillende momenten en op diverse locaties werden metingen gedaan en de verwachtingen

bleken te kloppen: onze geluidswal dempte de geluiden nog sterker dan we hadden verwacht. Het geluid van de baggeractiviteiten bleek geen zichtbare invloed te hebben op het gedrag van de zeezoogdieren”, vertelt James.”

Tevens volgden de medewerkers van de vloot en de hulpschepen het trainingsprogramma ‘Marine Mammal Observer’, gericht op het signaleren en ontwijken van walvissen en andere zeedieren, zoals dolfinnen en schildpadden.

WAARDERING VAN STAKEHOLDERS

Vertegenwoordigers van het IFC spraken tijdens een bezoek aan het project hun waardering uit. Josefina Doumbia, Principal Environmental and Social Specialist van de IFC merkt op: “We waren onder de indruk van de manier waarop aan de gestelde milieuvoorwaarden werd voldaan, en vooral van de inzet van de bemanning en het projectteam en de samenwerking met de NGO Foundation Liambissi.”

De stichting Liambissi is een lokale NGO die toezicht houdt op de schilpaddenpopulatie langs de kust. Het projectteam vroeg hen de monitoring van de schildpaddenpopulatie op zich te nemen. Philippe Du Plessis, hoofd van de Stichting Liambissie vertelt: “In het begin waren we nogal sceptisch over de samenwerking maar het resultaat is uiteindelijk heel bevredigend geweest. We hebben een bijdrage kunnen leveren door onze kennis van het mariene leven in de regio en de monitoring heeft uitgewezen dat er geen impact is geweest op de schilpaddenpopulatie.”

Annemiek besluit: “De gegevens die we verzameld hebben tijdens dit project hebben ons veel nieuwe inzichten verschaft in manieren om het mariene milieu te beschermen. Die kennis is heel waardevol voor het uitvoeren van toekomstige projecten.”

ONDERSCHIEDING

Het project in Gabon is genomineerd voor de British Expertise Awards 2013/14 - Outstanding International Environmental Project. In April 2014 zal uit de drie genomineerden de winnaar bekend worden gemaakt.

Voor meer eco-engineeringvoorbeelden zie pagina’s 40-41 in dit verslag.

MILIEUVRIENDELIJK MATERIEEL

Met gerichte maatregelen investeren wij in materieel waarmee wij zo milieuvriendelijk als mogelijk kunnen opereren. Juist in een omgeving waarin naast prijs ook maatschappelijke waarden geïntegreerd worden in project- en contractspecificaties voelen wij ons uitgedaagd om steeds weer te innoveren. Zo pakken we in onze Nederlandse markt de kansen die ons worden geboden en hebben we ons sinds 2012 gecertificeerd voor het hoogst haalbare niveau op de CO₂-prestatieladder. In andere regio's volgen we de internationale wet- en regelgeving en ons eigen beleid. We anticiperen op wetswijzigingen en scheppen de voorwaarden voor een snelle implementatie door te investeren in een uitgebreid R&D-programma.

De International Maritime Organization (IMO) stelt regelgeving vast om scheepsemissies verder terug te dringen. De Europese Unie neemt in de Marine Strategy Framework Directive ook een aantal maatregelen om scheepsemissies terug te dringen. Tegelijkertijd heeft een aantal grote havens in de wereld de Environmental Ship Index geïntroduceerd. Zij belonen schonere schepen met kortingen op de havengelden. Hierover voeren wij via de (inter)nationale brancheverenigingen zoals de European Dredging Association (EuDA) en de Vereniging van Waterbouwers overleg met de autoriteiten en brengen wij onze technische kennis in om emissies meetbaar te maken.

Op deze manier zetten wij ons in om voor onze industrie tot realistische regelgeving te komen die breed gedragen wordt.

TASKFORCE ENERGYMANAGEMENT

Onze speciale Taskforce Energy Management volgt ontwikkelingen van de (inter)nationale wet- en regelgeving op het gebied van emissies nauwlettend en initieert emissiereductie-initiatieven door innovaties in materieel en werktechnieken. De Taskforce staat onder leiding van een lid van de Raad van Bestuur en bestaat uit specialisten en professionals uit de hele organisatie. De Taskforce bundelt kennis en best-practices en bevordert de interne bewustwording. In sectorverband werkt de Taskforce mee aan het ontwikkelen van een industriestandaard voor de baggervloot voor het meten van de CO₂-uitstoot per productie-eenheid. In 2013 is de Taskforce driemaal bijeengewees.

RESULTAAT CO₂-PRESTATIELADDER 2013

Boskalis heeft zich in 2013 opnieuw gecertificeerd voor niveau 5, het hoogste niveau van de CO₂-Prestatieladder. De CO₂-Prestatieladder is een instrument dat in Nederland wordt ingezet door overheidsorganisaties en het bedrijfsleven om bedrijven die deelnemen aan veelal complexe aanbestedingen te stimuleren tot CO₂-bewust handelen in de eigen bedrijfsvoering en bij de uitvoering van projecten. Het gaat daarbij met name om energiebesparing, het efficiënt gebruik van materialen en het gebruik van duurzame energie.

Boskalis wil nadrukkelijker de duurzame impact uitdragen van de werken die zij in Nederland uitvoert. Daarom is besloten voor enkele eco-engineeringprojecten die ingebed zijn in het Building with Nature-programma ook de CO₂-impact te gaan bepalen, met name het positieve effect van de invang van CO₂ door natuurlijke oplossingen. Dit gaan we doen voor projecten zoals de Zandmotor. Op onze projecten willen we beter zichtbaar maken dat brandstofbesparende maatregelen niet alleen economische maar ook milieuwaaarde opleveren. Hierover willen we het gesprek aangaan met opdrachtgevers. Meer informatie over de activiteiten van Boskalis op de CO₂-Prestatieladder is te vinden op www.boskalis.com/nederland.

MAATREGELEN OP ONZE VLOOT

Al dan niet samen met leveranciers, branche-organisaties, kennis-instituten en NGO's:

- onderzoeken we de toepassing van schonere en zuinigere voortstuwingsinstallatie en schonere brandstof (zie ook de thematekst op pagina's 20-21);
- onderzoeken we de toepassing van energiebesparende maatregelen op ons materieel;
- stimuleren we recycling-initiatieven zoals die van versleten pomphuizen, waaiers, snijkoptanden en drijvende baggerleidingen;
- hanteren we een duurzaam ontmantelingsbeleid (zie ook de thematekst op pagina's 16-17);
- zorgen we waar mogelijk voor gescheiden inzameling en verwerking van afval;
- maken we efficiënt en verantwoord gebruik van water;
- stimuleren we het milieubewustzijn en de motivatie van onze medewerkers en degenen die werkzaam zijn in opdracht van Boskalis.

Voor meer informatie verwijzen wij u naar onze corporate website www.boskalis.com/csr.

CO₂-EMISSIONS 2013

Boskalis meet en rapporteert over de totale CO₂-uitstoot van de vloot op basis van het brandstofverbruik. Door het ontbreken van een eenduidige meetnorm kan de relatieve uitstoot per productie-eenheid nog niet zinvol worden uitgedrukt. Daardoor zijn de jaarlijkse verbruiksrapportages, nog los van de effecten van acquisities en desinvesteringen, moeilijk met elkaar te vergelijken. Een complex van factoren speelt daarbij een rol.

Onze bagger- en offshorevloot bestaat uit verschillende scheepstypes. Ook de inzet van modernere of juist oudere schepen en de bezettingsgraad van de vloot zijn van invloed op het brandstofverbruik in een jaar. Bovendien kan de aard van de projecten voor een vertekend beeld zorgen. Een snijkopzuiger die bijvoorbeeld in het ene jaar op projecten heeft gewerkt met veel harde grond, kan het andere jaar een veel geringer brandstofverbruik laten zien door werkzaamheden in minder harde grond. Een vergelijking van het absolute brandstofverbruik zegt dus onvoldoende over de kwaliteit van onze milieuprestatie. Het koppelen van een kwantitatieve doelstelling aan het jaarlijkse brandstofverbruik zien wij daarom op dit moment als niet zinvol.

De in 2014 in de vaart genomen N-klasse schepen voorzien een ECO-notatie. Ze zijn onder andere uitgerust met geavanceerde afvalverwerkingssystemen.

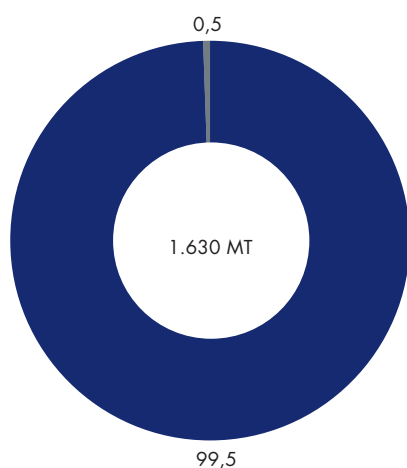
Om een afgewogen rapportage te kunnen presenteren over ons brandstofverbruik en onze CO₂-emissies spant Boskalis zich in om binnen de baggerbranche tot overeenstemming te komen over een industriestandaard voor CO₂-uitstoot per productie-eenheid.

In 2013 heeft dit geleid tot een prototype voor een nieuw rekenmodel dat als standaard kan gaan fungeren. Boskalis is in Nederland via de Vereniging van Waterbouwers (de Nederlandse brancheorganisatie) in gesprek met Rijkswaterstaat om dit rekenmodel te verwerken in een programma om CO₂-uitstoot bij kustsuppletie-projecten terug te dringen.

Ook bij Dockwise is de rapportage complex vanwege verschillen in vlootsamenstelling, leeftijd van de vaartuigen, bezetting van de schepen, afgelegde afstanden en welk soort vracht is vervoerd. Al deze aspecten zijn van invloed op het energieverbruik van de vloot. Er zijn voortdurend verbeteringen aangebracht in de rapportage, meting en beperking van het brandstofverbruik.

Bij zowel de vloot als de kantoren worden deelnemingen naar rato van ons belang proportioneel geconsolideerd.

CO₂ (Metric Tons '000)

■ Vloot (%)

■ Kantoren (%)

De totale uitstoot van de groep kwam in 2013 uit op 1,63 miljoen ton CO₂ (2012: 1,05 miljoen ton CO₂). Deze stijging van 55% wordt primair verklaard door de acquisitie van Dockwise en toevoeging in de rapportage. Exclusief Dockwise was er in 2013 sprake van een toename van 4% in de uitstoot.

Boskalis

In de uitstoot van de Boskalis-vloot zijn naast de traditionele Dredging-schepen ook de activiteiten van SMIT meegenomen. De totale uitstoot bedroeg 940.000 ton (2012: 901.000 ton). Deze stijging van 4,3% wordt per saldo verklaard door de volgende elementen:

- door een hogere bezettingsgraad van de hoppervloot (44 weken ten opzichte van 41 weken in 2012) nam de uitstoot van de hoppervloot toe met 7,3%;
- door de verkoop van de Ursa en een lagere bezettingsgraad van de cuttervloot (16 weken ten opzichte van 25 weken in 2012) nam de uitstoot van de cuttervloot af met 45,8%;
- door het hoge activiteitsniveau en de dientengevolge hoge vlootbezetting nam de uitstoot bij de SMIT-activiteiten toe met 23,7%.

Dockwise

De CO₂-uitstoot van de Dockwise-vloot bedroeg 534.000 ton in 2013. Dit betreft de uitstoot over het gehele kalenderjaar maar is exclusief de uitstoot van de in 2013 verkochte activiteiten van Dockwise Yacht Transport.

Smit Lamnalco

De CO₂-uitstoot van Smit Lamnalco bedroeg 156.000 ton. De toename van 3,8% wordt ten dele verklaard door de overname van de Harbour Towage-activiteiten uit Gladstone, Australië en een hogere bezetting van de vloot in 2013.

	VLOOT		KANTOREN		CO ₂ ** MT ('000)
	BRANDSTOF HFO m ³ ('000)	BRANDSTOF MGO m ³ ('000)	ELEKTRICITEIT KWh (miljoen)	GAS Mj (miljoen)	
Boskalis	108,1	188,3	9,9	20,6	940
Dockwise	155,9	11,1	*	*	534
Smit Lamnalco	-	50,2	*	*	156
Totaal	264,0	249,6	9,9	20,6	1.630
CO₂ MT ('000)	846	777	5,6	1,2	

* Niet beschikbaar

** In 2013 is de CO₂-conversie op basis van ISO- en ISM-normen uitgevoerd. Zie verklarende woordenlijst op pagina 71.

Boskalis is hoofdsponsor van de Boskalis Beach Clean-up Tour. Het doel is om bewustwording over plastic in zee te creëren.

ONZE MAATSCHAPPELIJKE PRESTATIES

50 **BELEID EN DOELSTELLINGEN**

51 **ONDERSTEUNING LOKALE
GEMEENSCHAPPEN**

52 **MAATSCHAPPELIJKE
SPONSORING EN DONATIES**

BELEID EN DOELSTELLINGEN

Met onze primaire werkzaamheden zetten wij ons om wereldwijd onze oplossingen duurzaam te ontwerpen en te realiseren. Daarnaast ondersteunen we waar mogelijk lokale gemeenschappen. Met maatschappelijke sponsoring en donaties investeren we in onderwijs en kennisoverdracht.

Boskalis begeleidt jaarlijks stagiaires, afstudeerders en promovendi. In 2013 zijn dit er 130 geweest (2012: 95).

Boskalis kent een jarenlange traditie in het steunen van wetenschappelijk onderzoek dat van belang is voor onze sector. Al of niet in brancheverband voeren we samen met kennisinstituten en universiteiten (fundamenteel) onderzoek uit en delen we kennis via lezingen en presentaties. Aan de TU Delft financieren we (deels) een baggerleerstoel en stellen we een wetenschappelijk medewerker beschikbaar. In 2011 is een duo-docentschap tussen de TU Delft en de Universiteit van Wageningen opgestart.

Voorlichtingsbijeenkomst in Ilaje, Nigeria.

ONDERSTEUNING LOKALE GEMEENSCHAPPEN

Met onze Dredging werkzaamheden hebben we invloed op de lokale gemeenschap waarin we actief zijn. We streven ernaar om draagvlak te creëren voor de uitvoering van onze werkzaamheden. We besteden ruim aandacht aan omgevingsmanagement en betrekken omwonenden, bestuurders en NGO's actief bij onze plannen en de uitvoering daarvan. Onze industrie is kapitaal- en kennisintensief waardoor we strikte kwaliteitseisen stellen aan al onze medewerkers en toeleveranciers. Op langlopende projecten of in regio's waar onze aanwezigheid vrijwel permanent is, investeren we gericht in scholing van lokaal personeel. Waar mogelijk betrekken we goederen en diensten van lokale toeleveranciers.

Op onze vestigingen en projecten ontwikkelen onze medewerkers initiatieven die we van harte ondersteunen en die door de Raad van Bestuur worden gestimuleerd. Zoals de uitkering van veiligheidsbonussen aan lokale goede doelen en bijdrages aan zorg, onderwijs en infrastructuur.

BEACH HOUSE IN NIGERIA

Onze dochtermaatschappij Nigeria Westminster Dredging and Marine Limited (NWDM), bouwde in 2013 een beach house voor de Ogulagha Community in Nigeria. Ogulagha ligt aan de monding van de Forcados rivier in de Niger Delta. We hebben voor deze gemeenschap verschillende projecten uitgevoerd. Reizen binnen de gemeenschap en naar de binnenlanden gebeurt over het water. Onze medewerkers in Ogulagha zagen al jaren lang hoe reizigers moesten wachten in de zon of in de regen of in een noodgebouwtje. NWDM besloot daarom voor de gemeenschap een beach house te bouwen. Het bestaat uit een grote wachtruimte voor passagiers, een winkel, kantoortjes, een loket en toiletten.

HET SOCIAAL-ECONOMISCH ONTWIKKELINGS-PROGRAMMA VAN SMIT AMANDLA MARINE IN ZUID-AFRIKA

Ook in 2013 was het SED (Sociaal-Economisch Ontwikkelings)-programma van SMIT Amandla Marine gericht op programma's in Zuid-Afrika om voorheen achtergestelde zwarte* Zuid-Afrikanen toegang tot de economie te verschaffen. SMIT Amandla Marine is partnerschappen aangegaan met een aantal erkende onderwijs- en welzijnsinstellingen in Zuid-Afrika, om zowel steun op het gebied van onderwijs te verlenen als om de maritieme sector te promoten. Dit is van cruciaal belang voor het opbouwen van een talentpijplijn voor de sector. In 2013 heeft dit tot onder andere de volgende resultaten geleid:

- Er werden 30 studiebeurzen voor primair, secundair en tertiair onderwijs toegekend aan kinderen van werknemers uit de lagere inkomensgroepen.
- Vier zwarte Zuid-Afrikanen in het eerste jaar van de richtingen maritieme studies en maritieme techniek aan een van de Zuid-Afrikaanse technische universiteiten kregen een volledige studiebeurs voor tertiair onderwijs.
- Dankzij een donatie aan de middelbare school Simon's Town High School in Kaapstad werden er studiebeurzen toegekend aan leerlingen van het Lawhill Maritime Centre.
- In samenwerking met de NGO HOPE Cape Town nam SMIT Amandla Marine deel aan een aantal maatschappelijke verbeteringsprojecten; zo waren medewerkers direct betrokken bij activiteiten in het kader van Mandela-dag in de gemeenschap Blikkiesdorp evenals bij een kerstviering in de Kaapse township Delft.
- Vier zwarte Zuid-Afrikanen kregen een gesponsorde training als voorbereiding op het solliciteren op een entry-level functie in de maritieme sector.
- Daarnaast heeft het bedrijf loopbaanmogelijkheden in de maritieme sector gepromoot, bijvoorbeeld op de National Job Summit and Careers Expo in Durban en tijdens activiteiten in het kader van World Maritime Day in Kimberley. Maritieme promotie wordt beschouwd als activiteit op het gebied van sociaal-economische ontwikkeling.

* De term 'zwart' verwijst naar Zuid-Afrikanen van Afrikaanse, Geleerde en Indiase afkomst die voorheen werden achtergesteld door het apartheidsregime in Zuid-Afrika.

MAATSCHAPPELIJKE SPONSORING EN DONATIES

Maatschappelijke sponsoring en donaties zijn een onlosmakelijk onderdeel van ons CSR-beleid. We zoeken zo veel mogelijk aansluiting bij onze kernactiviteiten. Water en de kust zijn een centraal thema.

PLASTIC IN ZEE

In 2013 was Boskalis hoofdsponsor van de actie MyBeach Cleanup Challenge, met als doel de betrokkenheid van Nederlanders te vergroten en bewustwording over plastic in zee te creëren. In de thematekst op pagina's 54-55 leest u daar meer over.

EXPOSITIE KONING WILLEM II KUNSTCOLLECTIE

Boskalis is hoofdsponsor van de tentoonstelling over de kunstcollectie van Koning Willem II in het Dordrechts museum. De collectie was befaamd in zijn tijd, maar viel na de dood van de koning uiteen. De collectie met onder meer schilderijen van Rembrandt, Rubens, Da Vinci, Rafaël en Van Eyck is nu weer bijeen in het kader van 200 jaar Koninkrijk Nederland, met bruiklenen van onder meer de Hermitage in St. Petersburg, Rusland.

Boskalis wil de tentoonstelling graag ondersteunen omdat we behalve een bedrijf met een koninklijk predicaat een belangrijke werkgever in de Drechtsteden-regio zijn. We zijn al meer dan 100 jaar in deze regio gevestigd en willen met de sponsoring uiting geven aan onze maatschappelijke betrokkenheid.

Op 4 maart heeft Koning Willem-Alexander de tentoonstelling in Dordrecht geopend. Voor onze medewerkers komen er specifieke programma's met onder meer familie-dagen, waarop extra aandacht zal zijn voor educatie.

OVERIGE SPONSORPROJECTEN

TOUR FOR LIFE

Zie de thematekst op pagina's 58-59 van dit verslag

KNRM

Met de Koninklijke Nederlandse Reddingmaatschappij (KNRM - www.knrm.nl) hebben we al jaren een band. We ondersteunen deze organisatie financieel.

TEAM BOSKALIS

Ons Team Boskalis wist in 2013 een 3de plaats bij het WK wedstrijdzeilen te behalen. Een mooi slotresultaat van dit project waarmee we door de jaren heen diverse jonge wedstrijdzeilers kans hebben gegeven door te breken in de wereldtop met behulp van financiële ondersteuning en coaching door ervaren zeilers.

Leden van het bergingsteam van SMIT Salvage worden aan boord gehesen van de gestrande olietanker Silver in Marokko.

PLASTIC IN ZEE TE LIJF MET BOSKALIS BEACH CLEAN-UP TOUR

In de afgelopen decennia zijn enorme hoeveelheden plastic in de oceanen terechtgekomen. Naar schatting is 80-90% van het afval afkomstig van het vasteland en 10-20% van schepen. Door oceaanstromingen hoopt plastic zich op in zogenaamde 'gyres', waar zich een 'soep' van kleine plasticdeeltjes vormt. Naast de gyre of 'plastic vuilnisbelt' in de Indische Oceaan zijn er vier vuilnisbelten in de Stille Oceaan en drie in de Atlantische Oceaan. Samen naar schatting een gebied dat ruim twee keer zo groot is als de Verenigde Staten.

Vertegenwoordigers van Boskalis en het afvalverwerkingsbedrijf Van Gansewinkel Groep hebben in 2010 in de nabijheid van de gyre in de Indische Oceaan tussen Australië en Mauritius monsters van het plastic afval opgevist en geanalyseerd. De bevindingen zijn besproken met onder meer Plastics Europe, de branchevereniging van de Europese kunststofproducenten. Ook hebben Boskalis en Van Gansewinkel hun kennis en ervaring overgedragen in een door het Wereld Natuur Fonds georganiseerde workshop over afval in de oceanen. Het voorkomen van meer niet-afbreekbaar afval in zeeën en oceanen door onder meer voorlichting kan een belangrijke bijdrage leveren aan de oplossing. (Zie ook ons 2010 CSR-verslag, pagina's 30-33.)

BEWUSTWORDING EN BETROKKENHEID

In 2013 is Boskalis hoofdsponsor geworden van de door NGO Stichting De Noordzee georganiseerde MyBeach Cleanup Challenge. Het doel is de betrokkenheid van Nederlanders te vergroten en bewustwording over plastic afval in zee te creëren. Voor Boskalis is het logisch om juist een Nederlands initiatief te ondersteunen dat zo dicht bij ons werkgebied ligt. Van oudsher zijn wij immers betrokken bij het onderhoud van deze kustlijn. In de maand augustus werd 350 km strand schoon gemaakt en werd de vervuiling op specifieke plekken op detailniveau in kaart gebracht. Door deze informatie door te vertalen naar de hele kuststrook werd duidelijk met wat voor vervuiling Nederland aan de kust te maken heeft. De resultaten van deze cleanup zijn door de Stichting De Noordzee aangeboden aan een lid van de Tweede Kamer en een Europarlementariër. Door de politiek bewust te maken van het vervuilingprobleem, neemt de kans toe om in internationaal verband regelgeving te ontwikkelen, dan wel maatregelen te nemen om de vervuiling van de zee tegen te gaan.

Na een zeer succesvolle eerste jaargang heeft Boskalis besloten zich voor een langere tijd aan dit sympathieke initiatief te committeren en haar naam aan het evenement te koppelen. Begin augustus 2014 zal de Boskalis Beach Cleanup Tour van start gaan.

ONZE ECONOMISCHE PRESTATIES

BELEID EN DOELSTELLINGEN

Met onze diensten en met de infrastructurele werken die wij realiseren dragen wij bij aan de economie en de werkgelegenheid van een regio.

Ons beleid is gericht op de continuïteit en het behoud van onze leidende positie in onze industrie. Wij streven naar een structurele groei van de onderneming en een gezond rendement op het eigen vermogen. Daarbij hebben wij oog voor de belangen van onze stakeholders. Winstgevendheid op lange termijn is een wezenlijke voorwaarde voor het bereiken van onze bedrijfsdoelen en voor de voortdurende groei van ons bedrijf. Het is een maatstaf voor de doelmatigheid van ons bedrijf en voor de uiteindelijke waarde die de klant aan de door ons geleverde diensten toekent. Zonder winst en zonder een robuuste financiële grondslag zou het niet mogelijk zijn om aan onze verantwoordelijkheden te voldoen.

Boskalis volgt de wettelijke regels op het gebied van belastingafdracht en betaalt wereldwijd gemiddeld ongeveer 18 procent belasting in zo'n 40 belastingregimes, waaronder ongeveer 20 ontwikkelingslanden.

DIALOOG MET STAKEHOLDERS

Wij hechten grote waarde aan transparante en regelmatige communicatie met onze stakeholders. Tot onze financiële stakeholders rekenen wij bestaande en potentiële aandeelhouders, overige kapitaalverschaffers en hun intermediairs en de media. Wij vinden het belangrijk om hen op een heldere, toegankelijke manier te informeren. Ook de grote Nederlandse en een aantal buitenlandse effectenhuizen en hun analisten die het aandeel Boskalis volgen, rekenen we tot onze financiële stakeholders. Zij willen hun klanten goed adviseren en informeren over ons bedrijf en de algemene ontwikkelingen in de voor ons relevante markten. Vragen van stakeholders beantwoorden wij openhartig; waar mogelijk nemen wij zelf het initiatief om belangrijke kwesties aan te kaarten. Zo bellen we proactief aandeelhouders na een belangrijke aankondiging. Met grote beleggers en analisten hebben wij regelmatig contact, onder andere door jaarlijkse bezoeken te organiseren aan projectlocaties. In 2013 hebben we circa 340 meetings gehad met beleggers uit West-Europa, de Verenigde Staten, Australië en Canada, zowel tijdens roadshows en conferenties als door middel van persoonlijke gesprekken. Gesprekken met beleggers en analisten worden aan de hand van publiek beschikbare presentaties gevoerd (www.boskalis.com) en hierbij wordt geen koersgevoelige informatie besproken. Voor meer informatie zie het hoofdstuk Aandeelhoudersinformatie in ons Jaarverslag 2013.

BELANGRIJKSTE CIJFERS EN RESULTATEN OVER 2013

Voor informatie over de belangrijkste cijfers en resultaten over 2013 en vooruitzichten verwijzen wij u naar ons Jaarverslag 2013, hoofdstuk het Verslag van de Raad van Bestuur (pagina's 31-57), Jaarrekening (pagina's 59-126) en Tien jaren overzicht (pagina 130).

TOUR FOR LIFE: SAMEN VOOR ARTSEN ZONDER GRENZEN

Artsen zonder Grenzen en Boskalis hebben in de uitvoering van hun werk wel wat gemeen. Dat bracht Sander Steenbrink, manager van Dredging Development Department, op een idee. Hij verenigde een Boskalis-ploeg voor de Tour for Life: een achtdaagse fietstocht van Italië naar Nederland met als doel geld voor de artsen in te zamelen. De ploeg fietste meteen het grootste bedrag ooit bij elkaar, vooral door team work, ondernemerschap en een professionele aanpak. De kernwaarden van Boskalis.

De Tour for Life is een jaarlijks terugkerend evenement om geld in te zamelen voor Artsen zonder Grenzen. Teams leggen op de fiets in acht dagen tijd de 1.250 kilometer van Noord-Italië naar Nederland af. In 2013 stonden op 1 september 600 fietsers aan de start, onder wie Sander Steenbrink en negen collega's van Boskalis.

Steenbrink zag overeenkomsten tussen de hulporganisatie en Boskalis. "De artsen werken in teamverband over de hele wereld onder moeilijke omstandigheden, daar zit een link met ons bedrijf. Boskalis is gegroeid en het leek me mooi om met deze actie de onderlinge verbinding tot uitdrukking te brengen. De fietsers kwamen uit verschillende bedrijfsonderdelen over de hele wereld, tot Zuid-Afrika aan toe."

BREDE ONDERSTEUNING

De fietstocht werd ondersteund door allerlei geldinzamelacties. Zo kon iedereen Tour for Life-wielerkleding kopen. Collega's genoten van Tour for Life-broodjes in het bedrijfsrestaurant op het hoofdkantoor in Papendrecht, terwijl ze uitleg kregen van de fietsers. In ditzelfde restaurant namen in juni honderd Boskalis-medewerkers het in teams tegen elkaar op tijdens een drukbezochte spinningmarathon. Alleen al die dag was goed voor meer dan EUR 15.000.

De Travel Clinic van het Havenziekenhuis Rotterdam sponsorde de fietsers door middel van kosteloze vaccinaties en een uitgebreide sportkeuring. Iedereen bleek fit genoeg voor de zware tocht. De training kon beginnen, en niet alleen voor het fietsteam. Steenbrink: "We trinden deels zelfstandig, maar om de week gezamenlijk. Andere collega's van Boskalis konden dan meedoen. Met al onze acties hebben we steeds gekeken hoe we dit groter konden maken dan alleen een fietstocht voor een kleine groep." Grote belangstelling was er ook via een website, Facebook en Twitter. Zowel voor als tijdens de tocht werden de verrichtingen van het team gevolgd door een groot aantal collega's. "De reacties en likes waren heel motiverend, het was ook heel leuk om op deze manier een grote groep collega's direct bij ons project te betrekken."

ELKAAR UIT DE WIND HOUDEN

Elke ochtend vroeg op de trappers en elkaar erdoorheen trekken. "Vooral de eerste dagen waren zwaar. Er zitten pittige beklimmingen in deze tocht. Vanaf dag vier was het vlakker en konden we het meer samen doen. We hadden een paar steengoede fietsers in het team die veel op kop hebben gereden en een goed tempo hielden zodat iedereen mee kon komen. We hebben op elkaar gewacht, elkaar uit de wind gehouden en morele steun gegeven. Ik zat de tweede dag helemaal stuk en had een zouttekort. Dan is het geweldig als je teamleden je erdoorheen slepen. Op zadelpijn en spierklachten, twee lekke banden en twee kapotte wielen na, zijn we er zonder kleerscheuren doorheen gekomen. Heel veel hebben we te danken aan ons geweldige Boskalis supportteam, dat onze spullen naar de campings bracht, de tenten opzette en ons onderweg steunde."

KERNWAARDEN ZICHTBAAR

Twee maanden na de inzamelactie trof orkaan Haiyan de Filipijnen. Mede dankzij de EURO 1,3 miljoen die de Tour for Life opbracht, kon Artsen zonder Grenzen hulp gaan bieden in het rampgebied. Daar was ook het geld bij dat het Boskalis-team bij elkaar fietste. Steenbrink: "Het hoogste bedrag ooit in de Tour for Life was EUR 51.500, ons Boskalis-team bracht EUR 75.000 binnen. De Raad van Bestuur van Boskalis heeft bijgestort tot EUR 100.000. Een blijk van waardering voor deze actie waarmee we de kernwaarden van Boskalis zichtbaar hebben gemaakt."

BIJLAGE

62 **OVER DIT VERSLAG**

64 **GRI-TABEL**

66 **HR-GEGEVENS**

68 **SHE-Q-GEGEVENS**

70 **VERIFICATIE-VERKLARING**

71 **BEGRIPPENLIJST**

OVER DIT VERSLAG

DOEL EN PROCES VAN VERSLAGGEVING

Met dit Corporate Social Responsibility (CSR)-verslag leggen wij aan al onze stakeholders verantwoording af over ons CSR-beleid in het jaar 2013. Een multidisciplinair CSR-team stelde het verslag samen, onder verantwoordelijkheid van de Raad van Bestuur. We hanteren een trapsgewijze consolidatie die begint bij de projecten en lokale kantoor-organisaties, via de relevante business units en stafafdelingen tot en met de geconsolideerde groepsrapportage. Uitgangspunt is ons CSR-Reporting Manual waarmee onze afdeling Group Accounting & Reporting deze duurzaamheidsrapportage inhoudelijk bewaakt en valideert. Het verslag wordt door de Raad van Bestuur van Boskalis goedgekeurd en wordt inhoudelijk integraal met de Raad van Commissarissen besproken.

CONFORM RICHTLIJNEN

Sinds 2009 brengen wij naast het jaarverslag een CSR-verslag uit. Wij rapporteren conform de internationale richtlijnen van de Global Reporting Initiative (versie G3.1) op niveau B. We bereiden ons voor op de nieuwe GRI 4 richtlijn die recent is verschenen. In de GRI-tabel op pagina's 64-65 geven wij aan over welke indicatoren wij rapporteren.

SCOPE

Wij rapporteren over Boskalis, inclusief de activiteiten van SMIT, MNO Vervat en Dockwise. Dockwise is pas vanaf het begin van het tweede kwartaal 2013 onderdeel van Boskalis maar voor de niet-financiële parameters worden de activiteiten van Dockwise in dit CSR-verslag over geheel 2013 gerapporteerd, tenzij anders vermeld. In dit CSR-verslag nemen wij de activiteiten van onze strategische partnerships zoals onze deelneming in Smit Lamnalco, KST en Asialift pro-rata mee. Onze 40%-deelneming Archirodon (die we medio 2013 hebben verkocht) valt buiten de scope van dit rapport. Het eind 2013 afgesloten partnership met VSMC (Volker & Smit Marine Contracting) is, gelet op de recente aard van de joint venture, buiten beschouwing gelaten.

Voor onze milieuprestaties gelden tevens de volgende overwegingen:

- Het koppelen van een kwantitatieve doelstelling aan het jaarlijkse brandstofverbruik is niet zinvol zolang de CO₂-uitstoot van onze vloot niet gerelateerd kan worden aan de relatieve uitstoot per productie-eenheid. We streven naar een industriestandaard en voeren daarvoor in brancheverband overleg.
- Onze CO₂-rapportage omvat onze schepen en vaste kantoren, met elkaar verantwoordelijk voor circa 95% van de uitstoot.

BETROUWBAARHEID

Als gevolg van de overnames van SMIT, MNO Vervat en Dockwise hebben we ook op het vlak van CSR het nodige moeten samenvoegen. Een goed geïntegreerde CSR-rapportage achten wij een belangrijke voorwaarde voor een externe verificatie. Wij hebben onszelf medio 2013 de ambitie gesteld om binnen een paar jaar het volledige CSR-verslag door een onafhankelijke externe partij te laten verifiëren. Ook het belang dat onze stakeholders hechten aan een onafhankelijke verificatie is daarop van invloed geweest.

In dit verslag hebben wij daartoe een belangrijke eerste stap gezet met de verificatie op de veiligheidsprestaties van 2013.

PUBLICATIEDATUM

Het CSR-verslag over 2013 is tegelijkertijd met het Jaarverslag 2013 gepubliceerd op 13 maart 2014 op de corporate website www.boskalis.com.

CONTACT

Uw suggesties voor verbetering van ons CSR-beleid en onze rapportage daarover stellen we zeker op prijs. We gaan hierover graag de dialoog met u aan. U kunt daartoe contact opnemen met:

Martijn L.D. Schuttevâer
 Director Investor Relations & Corporate Communications
 Telefoon: 078 6969822
 E-mail: csr@boskalis.com
 Website: www.boskalis.com/csr

GRI TABEL

In dit verslag rapporteren wij volgens de de GRI-richtlijnen (versie G3.1). In onderstaande tabel staan de GRI-indicatoren waarover wij rapporteren en verwijzingen naar de hoofdstukken en pagina's, waar deze informatie staat vermeld.

GRI INDEX	HOOFDSTUK	PAGINA
STRATEGIE EN ANALYSE		
1.1	Voorwoord van de CEO	4-5
1.2	Belangrijkste risico's, kansen en impact in de keten	Wie wij zijn 15
ORGANISATIEPROFIEL		
2.1	Naam organisatie	Wie wij zijn 8-9
2.2	Producten en diensten	Wie wij zijn 8-9
2.3	Operationele structuur	Wie wij zijn 13
2.4	Locatie hoofdkantoor	Wie wij zijn 8
2.5	Landen van vestiging	Wie wij zijn 13
2.6	Rechtsvorm	Wie wij zijn 8
2.7	Markten	Wie wij zijn 18
2.8	Bedrijfsomvang	Wie wij zijn 13
2.9	Organisatie veranderingen	Wie wij zijn 4
2.10	Onderscheidingen	Onze sociale prestaties 26
VERSLAGPARAMETERS		
3.1	Verslagperiode	Bijlage-Over dit verslag 62-63
3.2	Voorgaand verslag	Bijlage-Over dit verslag 63
3.3	Verslaggevingscyclus	Bijlage-Over dit verslag 62
3.4	Contactperso(o)n(en)	Bijlage-Over dit verslag 63
3.5	Proces inhoud verslag	Corporate Governance 13
3.6	Afbakening	Bijlage-Over dit verslag/Verificatieverklaring 63, 70
3.7	Afbakening beperkingen	Bijlage-Over dit verslag/Verificatieverklaring 63, 70
3.8	Basis voor verslaggeving over samenwerkingsverbanden	Bijlage-Over dit verslag 63
3.9	Technieken die zijn toegepast op samenstelling indicatoren en overige informatie in het verslag	Onze milieuprestaties, Bijlage-Over dit verslag/ Verklarende woordenlijst 47, 62-63, 71
3.10	Herformuleringen	Onze milieuprestaties, Bijlage-Over dit verslag/ Verklarende woordenlijst 47, 63, 71
3.11	Veranderingen in de verslaggeving	Bijlage-Over dit verslag 63
3.12	Standaardonderdelen van de informatievoorziening	Strategie, beleid en doelstellingen 10
3.13	Beleid m.b.t. externe verificatie	Bijlage-Over dit verslag 63
BESTUUR, VERPLICHTINGEN EN BETROKKENHEID		
4.1	Bestuursstructuur	Wie wij zijn 13
4.2	Voorzitter van het hoogste bestuurslichaam	Wie wij zijn 13
4.3	Onafhankelijkheid	n.v.t. -
4.4	Mechanismen voor aandeelhouders en medewerkers	Wie wij zijn 13
4.5	Koppeling vergoeding hoogste bestuurslichaam met prestaties van de organisatie	Wie wij zijn 12
4.6	Processen waarmee het hoogste bestuurslichaam waarborgt dat tegenstrijdige belangen worden vermeden.	Wie wij zijn 13
4.7	Proces bepalen kwalificaties en expertise leden hoogste bestuurslichaam	Wie wij zijn 13
4.8	Intern ontwikkelde missie en gedragscodes	Wie wij zijn 13
4.9	Procedures beoordeling duurzaamheidsprestaties door hoogste bestuurslichaam en frequentie daarvan	Wie wij zijn 12

GRI INDEX	HOOFDSTUK	PAGINA
4.10	Evaluatieproces prestaties hoogste bestuurslichaam	Wie wij zijn 13
4.11	Toelichting toepassing voorzorgsprincipe	Onze waardeketen 15
4.12	Onderschrijving externe handvesten	Wie wij zijn + Onze Sociale Prestaties 13,31
4.13	Lidmaatschap verenigingen of organisaties	Onze milieuprestaties 44
4.14	Lijst van groepen stakeholders	Wie wij zijn 14
4.15	Inventarisatie en selectie van stakeholders	Wie wij zijn 14
4.16	Toelichting dialoog stakeholders, incl. frequentie	Wie wij zijn 14
4.17	Toelichting met stakeholders besproken onderwerpen	Onze sociale prestaties, Onze milieuprestaties, Onze maatschappelijke prestaties, Onze economische prestaties 16-17, 20-21, 26-27, 30-31, 34-35, 41-44, 50-57
ECONOMISCHE INDICATOREN		
EC 1	Directe economische waarde	Wie wij zijn, Onze economische prestaties 11,57
EC 3	Dekking van de verplichtingen i.v.m. het vastgestelde uitkeringenplan van de organisatie	Onze sociale prestaties 31
EC 8	Investerings in lokale infrastructuur en diensten	Wie wij zijn, Onze maatschappelijke prestaties 51
MILIEU INDICATOREN		
EN 3	Direct primair energieverbruik	Onze milieu-prestaties 47
EN 4	Indirect energieverbruik	Onze milieu-prestaties 47
EN 12	Significante impact op de biodiversiteit	Onze milieu-prestaties 39-41
EN 13	Beschermen of herstellen van leefgebieden	Onze milieu-prestaties 39-43
EN 14	Strategieën, huidige maatregelen en toekomstige plannen voor het beheersen van de gevolgen van de biodiversiteit.	Onze milieu-prestaties 39-43
EN 16	Emissie van broeikasgassen	Onze milieu-prestaties 46-47
SOCIALE INDICATOREN		
LA 1	Profiel personeelsbestand	Bijlage-HR gegevens 32-33, 66-67
LA 2	Netto werkgelegenheid	Bijlage-HR gegevens 66-67
LA 4	Percentage medewerkers onder een collectieve arbeidsovereenkomst	Bijlage-HR gegevens 66-67
LA 7	Ongelukken, ziekte en uitval	Bijlage-SHE Q gegevens 68-69
LA 8	Opleidings-, preventieve- en risicobeheersingsprogramma's i.v.m. ernstige ziekten	Onze sociale prestaties 31
LA 10	Aantal opleidingsuren per werknemerscategorie	Bijlage-HR gegevens 66
LA 11	Programma's voor competentie management en levenslang leren	Onze sociale prestaties 28-30
LA 12	Werknemers met prestatie en loopbaangesprekken	Onze sociale prestaties 29
LA 13	Man-vrouw samenstelling van bestuurslichamen	Wie wij zijn 13
SO 1	Programma's die de impact op gemeenschappen bepalen/beheren, waaronder vestiging, activiteiten & vertrek.	Onze maatschappelijke prestaties 51
MENSENRECHTEN INDICATOREN		
HR2	Percentage leveranciers dat getoetst is op naleving van de mensenrechten	Wie wij zijn 19
PRODUCTVERANTWOORDELIJKHEID INDICATOREN		
PR 5	Resultaten van onderzoeken naar de klanttevredenheid	Wie wij zijn 18

HR GEGEVENS

AANTAL MEDEWERKERS

AANTAL MEDEWERKERS	2013	2012
Boskalis	8.607	8.751
Dockwise	1.119	n.v.t.
Smit Lamnalco	1.251	1.109
Archirodon	—	5.794
TOTAAL	10.977	15.653

In de verdere informatie wordt Dockwise niet meegenomen.

SAMENSTELLING MEDEWERKERSBESTAND

AANTAL MEDEWERKERS NAAR LAND	2013 BOSKALIS	2012 BOSKALIS
Nederland	3.404	3.375
Singapore	1.001	1.001
België	604	597
Zuid-Afrika	608	588
VAE	440	420
Nigeria	383	395
Filipijnen	426	359
Brazilië	333	355
VK	327	321
Mexico	170	275
Overig	2.162	2.175
TOTAAL	9.858	9.860

LEEFTIJDOPBOUW	2013 BOSKALIS	2012 BOSKALIS
Leeftijd <30	16%	17%
Leeftijd 30 t/m 50	56%	55%
Leeftijd >50	28%	28%
TOTAAL	100%	100%

CAO JA/NEE	2013 BOSKALIS	2012 BOSKALIS
Nee	58%	57%
Ja	42%	43%
TOTAAL	100%	100%

CONTRACTVORM	2013 BOSKALIS	2012 BOSKALIS
Tijdelijke contractvorm/bepaald	35%	32%
Vaste aanstelling/onbepaald	65%	68%
TOTAAL	100%	100%

NATIONALITEITEN	2013 BOSKALIS
Aantal verschillende nationaliteiten	88

VERHOUDING MAN/VROUW	2013 BOSKALIS	2012 BOSKALIS
Vrouw	8%	8%
Man	92%	92%
TOTAAL	100%	100%

OPLEIDING

TRAININGSUREN	2013 BOSKALIS	2012 BOSKALIS
Management	2.542	2.646
Kantoormedewerkers	24.474	28.312
Projectmedewerkers	43.201	27.155
Bemanning/werf medewerkers	81.635	116.757
TOTAAL	151.852	174.870

VERHOUDING PARTTIME/FULLTIME	2013 BOSKALIS	2012 BOSKALIS
Fulltime	96%	96%
Parttime	4%	4%
TOTAAL	100%	100%

WERVING EN SELECTIE

INSTROOM NAAR LEEFTIJDSCATEGORIE	2013		2012	
	BOSKALIS		BOSKALIS	
Leeftijd <30	695		882	
Leeftijd 30 t/m 50	1.401		1.470	
Leeftijd >50	362		378	
TOTAAL	2.458		2.731	

UITSTROOM NAAR REDEN	2013		2012	
	BOSKALIS		BOSKALIS	
Vrijwillig ontslag	27%		38%	
Einde project/contract	44%		47%	
Beëindiging	24%		11%	
Pensionering/overig	5%		4%	
TOTAAL	100%		100%	

UITSTROOM NAAR LEEFTIJDSCATEGORIE	2013		2012	
	BOSKALIS		BOSKALIS	
Leeftijd <30	454		670	
Leeftijd 30 t/m 50	1.284		1.715	
Leeftijd >50	722		681	
TOTAAL	2.460		3.066	

ONTWIKKELING

FUNCTIEGROEPEN	2013		2012	
	BOSKALIS		BOSKALIS	
Management	2%		2%	
Kantoormedewerkers	19%		19%	
Projectmedewerkers	16%		16%	
Bemanning/werf medewerkers	63%		63%	
TOTAAL	100%		100%	

FUNCTIEGROEPEN VERHOUDING MAN/VROUW	2013		2012	
	BOSKALIS		BOSKALIS	
	VROUWEN	MANNEN	VROUWEN	MANNEN
Management	8%	92%	8%	92%
Kantoormedewerkers	35%	65%	35%	65%
Projectmedewerkers	6%	94%	6%	94%
Bemanning/werf medewerkers	1%	99%	1%	99%
TOTAAL	8%	92%	8%	92%

FUNCTIEGROEPEN NAAR LEEFTIJDSCATEGORIE	2013			2012		
	BOSKALIS			BOSKALIS		
	<30	30 T/M 50	>50	<30	30 T/M 50	>50
Management	2%	45%	53%	2%	48%	50%
Kantoormedewerkers	15%	57%	28%	16%	57%	27%
Projectmedewerkers	21%	57%	21%	22%	56%	22%
Bemanning/werf medewerkers	16%	56%	29%	16%	55%	29%
TOTAAL	16%	56%	28%	17%	55%	28%

SHE-Q GEGEVENS

OVERZICHT CERTIFICERINGEN BOSKALIS

BIJLAGE

	ISO 14001	OHSAS 18001 OF VCA*	ISO 9001
DREDGING			
INTERNATIONALE PROJECTEN	✓	✓	✓
THUISMARKTEN			
Nederland	✓	✓	✓
Verenigd Koninkrijk	✓	✓	✓
Nordic	✓	✓	✓
Mexico	✓	✓	✓
Nigeria	–	–	✓
OFFSHORE ENERGY			
DOCKWISE	✓	✓	✓
SUBSEA CONTRACTING	✓	✓	✓
MARINE CONTRACTING	–	✓	✓
SUBSEA SERVICES	✓ (50%)	✓ (75%)	✓
MARINE SERVICES	✓ (33%)	✓ (67%)	✓
SALVAGE			
	–	–	✓
HARBOUR TOWAGE			
	✓ (4%)	✓ (4%)	✓ (50%)
SMIT LAMNALCO			
	✓	✓	✓

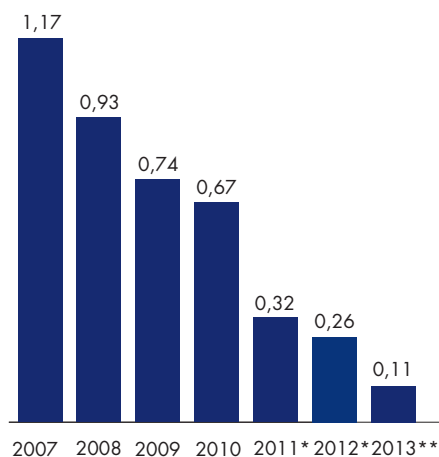
VCA* Alleen voor Nederlandse activiteiten, in plaats van OHSAS 18001

CSR 2013 – BOSKALIS

LOST TIME INJURY FREQUENCY (LTIF) BOSKALIS

Aantal ongevallen met verzuim per 200.000 gewerkte uren.

BOSKALIS LTIF

* Samengestelde LTIF voor de groep. Voor 2011 betreft het alleen de baggeractiviteiten

** Inclusief Dockwise

	2013			2012		
	LTIF*	UREN (MILJOEN)	LTI'S	LTIF	UREN (MILJOEN)	LTI'S
Baggeren						
Europa	0,27	2,98	4	0,41	5,30	11
Oost	0,00	0,64	0	0,00	1,40	0
Midden (incl. Nigeria)	0,04	4,68	1	0,18	3,26	3
West	0,00	2,64	0	0,09	4,63	2
Midden-Oosten	0,00	0,54	0	0,00	0,43	0
Totaal	0,09	11,48	5	0,21	15,02	16
Offshore Energy	0,07	5,99	2	0,14	10,32	7
Salvage	1,08	0,56	3	1,06	0,75	4
Harbour Towage	0,21	2,81	3	0,45	7,59	17
Smit Lamnalco	0,12	11,41	7	0,18	8,98	8
Kantoren & werf	0,13	3,17	2	0,63	2,69	8
JV's (Smit Amandla, Asian Lift, VLMS, KST)**	0,08	7,87	3	0	0	0
GROEPSTOTAAL EXCL. DOCKWISE	0,11	51,20	29	0,27	45,35	60
Dockwise	0,06	6,51	2	0,19	5,33	5
GROEPSTOTAAL INCL. DOCKWISE	0,11	57,70	31	0,26	50,69	65

* In 2013 hebben er onder onze medewerkers geen dodelijke ongevallen plaatsgevonden.

** Voor een betere zichtbaarheid wordt de data van deze JV's in 2013 afzonderlijk gerapporteerd. Voorheen waren ze opgenomen in de verschillende aanverwante activiteiten.

VERIFICATIE- VERKLARING

Ter attentie van de Stakeholders van Royal Boskalis Westminster N.V.

Doelstellingen

Bureau Veritas UK is door Royal Boskalis Westminster N.V. (Boskalis) verzocht om een onafhankelijke verificatie uit te voeren van de rapportage van haar data in relatie tot veiligheid in haar MVO verslag over 2013 (het Verslag). De sortering, calculatie en rapportage van de data is een verantwoordelijkheid die uitsluitend bij Boskalis ligt. De doelstelling van verificatie is om Boskalis en haar stakeholders te voorzien van verzekering inzake de nauwgezetheid en betrouwbaarheid van de gerapporteerde data.

Boundary & Scope

De boundary (begrenzing) met betrekking tot de data inzake veiligheid heeft betrekking op de wereldwijde activiteiten van Boskalis, inclusief de acquisitie van Dockwise in 2013 en subcontractors die onder de supervisie vallen van Boskalis, en beslaat de periode van 1 januari tot en met 31 december 2013. De focus van de verificatie activiteiten heeft betrekking op de nauwgezetheid en betrouwbaarheid van geselecteerde informatie waarvan de scope in verband stond met:

- lost time incident data zoals weergegeven op pagina's 25-27 en 68-69 van het verslag;
- rapportage van ISO certificering voor kwaliteit, gezondheid, veiligheid en milieu en van specifieke onderscheidingen op het gebied van veiligheid die binnen de Boskalis groep zijn verworven en zoals weergegeven op pagina's 26 en 68 van het verslag;
- afstemming van de betrokken veiligheidsdata met de richtlijnen volgens GRI G3.1 performance indicator LA7.

De scope van onze activiteiten had geen betrekking op informatie in relatie tot activiteiten buiten de genoemde rapportageperiode, verklaringen van een beschrijvende of interpretatieve aard of in relatie tot meningen, overtuiging, ambitie of commitment inzake toekomstig te ondernemen acties.

Methodologie

Het verificatieproces omvatte interviews met medewerkers belast met specifieke verantwoordelijkheden ten aanzien van het managen van data, review van documenten, inspectie van interne processen voor datacollectie, raadpleging van databases en steekproefsgewijze controle van data met betrekking tot veiligheid en gewerkte uren voor de groep.

De lost time incident (LTI) ratio is door Boskalis geregistreerd volgens haar eigen methodiek en ondersteund door een interne procedure die is uitgerold door de gehele organisatie. Een beperkte vorm van verzekering is uitgevoerd voor de verificatie van de niet-financiële data in overeenstemming met de interne processen van Bureau Veritas en in lijn met de ISAE3000 norm.

De methodiek van Boskalis voor datacollectie, schatting en aggregatie werd onderworpen aan een evaluatie met het oog op effectiviteit en betrouwbaarheid. De LTI berekeningen zijn gebaseerd op data in relatie tot gewerkte uren waarvoor de beredening werd toegelicht en geaccepteerd. Hoewel steekproefsgewijze controle van de data terug naar de bron niet altijd mogelijk bleek was er onbeperkte toegang tot incidentenrapportage in het SIRE systeem.

Bevindingen

Gebaseerd op de verificatie volgens de bovengenoemde scope zijn wij van mening dat de data met betrekking tot veiligheid – zoals omschreven door Boskalis in haar 2013 MVO verslag – betrouwbaar is en geen belangrijke fouten bevat, noch significante onjuistheden of enige vooringenomenheid.

De rapportage van Boskalis tegen de LA7 indicator van de GRI G3.1 richtlijnen is een rechtvaardige inspanning om de veiligheidsperformance van de organisatie weer te geven en dat geldt tevens voor de zogeheten 'lost time incidents', evenwel met uitsluiting van andere specifieke rapportage met betrekking tot ratio's voor beroepsmatige ziekten en afwezigheid.

Aanvullende en meer gedetailleerde rapportage – inclusief aspecten van 'best practice' en aanbevelingen voor verbetering – is ter beschikking gesteld aan Boskalis in een separate management-rapportage.

Verklaring van onafhankelijkheid, onpartijdigheid en competentie

Bureau Veritas is een onafhankelijke zakelijke dienstverlener met een bedrijfsgeschiedenis van meer dan 180 jaar en gespecialiseerd in certificering en auditing van publiek toegankelijke en bedrijfs-specifieke normen op het gebied van kwaliteit, gezondheid, veiligheid, milieu en beveiliging. Bureau Veritas heeft een Code of Ethics geïmplementeerd door haar gehele organisatie om zeker te stellen dat al onze medewerkers hoge maatstaven toepassen in hun dagelijkse werkzaamheden. Bureau Veritas voorziet Boskalis van dienstverlening op het gebied van certificering voor haar kwaliteit-, gezondheid-, veiligheid- en milieumanagementsystemen tegen internationale ISO normen waarvan wij de mening zijn toegedaan dat deze als aanvullend kunnen worden beschouwd op deze betrokkenheid voor verificatie. Wij zijn waakzaam als het gaat om het voorkomen van belangenverstremgeling en de mening toegedaan dat onze verificatie op geen enkele wijze aanleiding heeft gegeven tot een dergelijke verstremgeling.

**BUREAU
VERITAS**

Bureau Veritas Inspection & Certification The Netherlands B.V.
Maart 2014

1. LA7: Ratio's van verwonding beroepsziekten, verloren dagen, en afwezigheid, en totaal aantal van werk gerelateerde of werk gerelateerde overlijdensgevallen, per regio en per geslacht.

2. ISAE 3000: verificatietrajecten anders dan audits / reviews van historische financiële informatie, 2005.

BEGRIPPENLIJST

Building with Nature Innovatieprogramma dat zich richt op de ontwikkeling van nieuwe inrichtingsconcepten van rivier-, kust- en deltagebieden. Het doel is om te onderzoeken hoe menselijke activiteiten en natuur elkaar optimaal kunnen versterken.

Cashflow Nettogroepswinst gecorrigeerd voor afschrijvingen, amortisaties en bijzondere waardeverminderingen.

CO₂ Koolstofdioxide; een kleurloos en reukloos gas dat van nature in de atmosfeer voorkomt. De toename van koolstofdioxide in de atmosfeer speelt mede een rol in de opwarming van de aarde (bron Wikipedia).

CO₂ conversie Voor de conversie van brandstof naar CO₂ worden ISO- en ISM-normen gehanteerd:

- Voor de conversie van volume naar gewicht wordt de ISO specificatie 8217E aangehouden en wordt het volgende soortelijk gewicht per liter toegepast:
 - o MGO/MDO 0,845kg
 - o HFO 0,991kg.
- Voor de conversie van MT brandstof naar CO₂ wordt de IMO RESOLUTION MEPC.212(63) aangehouden en wordt de volgende omrekenfactor per MT brandstof toegepast:
 - o MGO/MDO 3.206 MT CO₂
 - o HFO 3.114 MT CO₂.

EBIT Het bedrijfsresultaat volgens de geconsolideerde winst- en verliesrekening.

EBITDA Het bedrijfsresultaat voor afschrijvingen, amortisaties en bijzondere waardeverminderingen.

EuDA (European Dredging Organisation) Een non-profit brancheorganisatie voor Europese baggerbedrijven en verwante organisaties.

GRI Global Reporting Initiative. Een internationale organisatie die wereldwijde standaarden ontwikkelt voor maatschappelijke jaarverslaggeving. De missie van GRI is om duurzaamheidsverslaggeving voor alle organisaties – ongeacht omvang, sector of locatie – zo routinematig en vergelijkbaar te maken als financiële verslaggeving.

GTL (Gas to Liquids) Een nieuwe innovatieve synthetische Shell brandstof, die helpt om lokale emissies te verlagen. GTL is kleurloos, bijna reukloos en vrijwel vrij van zwavel en aromaten. GTL heeft een hoog cetanaantal en verbrandt daarom veel schoner hetgeen kan leiden tot lagere stikstof oxide, zwavel oxide en fijnstof emissies in vergelijking tot conventionele diesel.

HFO Heavy Fuel Oil.

IADC (International Association of Dredging Companies) De wereldwijde overkoepelende organisatie voor aannemers in de private baggerindustrie.

IMO De Internationale Maritieme Organisatie (International Maritime Organization, IMO) is een gespecialiseerde organisatie van de Verenigde Naties die op internationaal niveau afspraken tussen de deelnemende lidstaten bewerkstelligt om zodoende de scheepvaart zo veilig en milieuvriendelijk mogelijk te maken.

ISM-Code International Safety Management Code for the Safe Operation of Ships and for Pollution Prevention. Een internationale standaard voor het naleven van veiligheidsregels en vervuilingpreventie op zeeschepen. ISM schrijft voor dat scheepseigenaren een veiligheidsmanagementsysteem moeten opzetten en onderhouden.

ISO-normen Normen van de International Organisation for Standardisation; de wereldwijde federatie van nationale normalisatieorganisaties die standaardeisen geven voor bijvoorbeeld milieuzorg (ISO 14001), arbozorg (OHSAS 18001) en kwaliteitsmanagement (ISO 9001).

LTI Lost Time Injury Geeft het aantal ongevallen met verzuim weer.

MDO/MGO Marine Diesel Oil/Marine Gas Oil.

NINA No Injuries, No Accidents Om te zorgen voor een incident- en ongevalvrije werkomgeving hanteert Boskalis het veiligheidsprogramma NINA. NINA bevat Boskalis' visie op veiligheid en stelt welk veiligheidsgedrag de onderneming van haar medewerkers en onderaannemers verwacht. Het programma wijst mensen op hun eigen verantwoordelijkheid en moedigt hen aan om actie te ondernemen bij onveilige situaties.

Sleephopperzuigers (TSHD) Zelfvarend baggerschip dat haar eigen ruim kan laden met behulp van een spudpaal en ankers. Bij deze techniek wordt krachtig snijden gecombineerd met zuigen. Een snijkopzuiger wordt met name daar ingezet waar de grond hard en compact is. Het gebaggerde materiaal wordt in beunschepen geladen maar meestal aan land gepompt via een persleiding.

Snijkopzuigers (CSD) Een baggerschip dat baggert terwijl het vaartuig is verankerd met behulp van een spudpaal en ankers. Bij deze techniek wordt krachtig snijden gecombineerd met zuigen. Een snijkopzuiger wordt met name daar ingezet waar de grond hard en compact is. Het gebaggerde materiaal wordt in beunschepen geladen maar meestal aan land gepompt via een persleiding.

VCA Veiligheid Checklist Aannemers. Veiligheidsstandaard van toepassing op Nederlandse werkmaatschappijen.

Koninklijke Boskalis Westminster N.V.

Rosmolenweg 20
Postbus 43
3350 AA Papendrecht

royal@boskalis.com
T 078 6969000
F 078 6969555

www.boskalis.com

